

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

Έκδοσις Συλλόγου 'Ορθοδόξης Εξωτερικής Ιεραρχοστολής Πατρών "ΟΤΡΙΩΤΟΚΛΗΤΟΣ"

Αωρίτερος - Ιούνιος 1978

10

Τέθεικά σε εἰς φῶς ἔθηκων
τὸ εἶησαι σε εἰς σωτηρίαν
ἔως ἐσχάτου τῆς Γῆς.
(Τραπ. ΙΓ' 47)

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
“Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ,,**

Γραφεία Κανακάρη 205 - τηλ. 329.737 ΠΑΤΡΑΙ

Ίδρυτης και έπιπλος Πρόεδρος

ARCHIM. HARITON PNEUMATIKAKIS
MISSION ORTHODOXE
B.P. 1033 KANANGA - REP. DU ZAIRE

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ»
1977 — 1979**

Πρόεδρος : Νικόλαος Σήμος, δικηγόρος. Άντιπρος-
δρος : Εύαγγελία Άποστ. Καρασπήλιου. Γεν. Γραμ-
ματεύς : Δημ. Πουρνάρας, δημ. ύπαλλος. Ταμίας :
Άναστασιος Ρουμελιώτης, δικηγόρος. Σύμβουλος
Άλεξανδρος Μπλέτας, δασάρχης.

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

“Ελλην Γουργουλιάτου έκπαιδευτικός, Άθανάσιος Σπυ-
ρόπουλος, γεωπόνος και Άλεκος Κάλλιστρος, έμπο-
ρος.

ΟΛΟΙ ΜΑΣ έχουμε τή δυνατότητα νά κάνουμε
κάτι γιά τόν Εύαγγελισμό τῶν Ἐθνῶν. Καί ἄν δέν εἴ-
μαστε σέ θέσι νά γίνουμε ιεραπόστολοι, πράγμα πού
ἀπαιτεῖ ιδιαίτερο κλήσι και κάρισμα, ώστόσο μπορούμε
νά συμβάλουμε πνευματικά μέ τίς προσεύχες μας και
ύλικά μέ τίν οικονομική μας ἐνίσχυση.

Δημιουργούμε τόσα περιπτά έξοδα πού θά ήταν
άνωδυνο και πολλές φορές ωφέλιμο νά κόψουμε
ἔστω ένα από αὐτά, χάριν τῆς Ιεραποστολῆς. Ἐν
αυτό τό έκαναν ὅλοι οι ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ
και διέθεταν κάθε χρόνο 100, 200 ἢ και περισσότε-
ρες δραχμές δηλαδή 50 λεπτά ἢ μία δραχμή τήν ἡμέ-
ρα, ἀρκετά σοβαρό ποσό θά συγκεντρωνόταν, πού
θά μπορούσαν μ' αὐτό νά κτισθούν δύο και τρεῖς
ἐκκλησίες.

EINAI ΔΥΣΚΟΛΟ;

1. Οι Κορυφαίοι Απόστολοι Πέτρος και Παῦλος. Ωραία Βυζαντινή εἰκόνα στά Μετέωρα.
2. Μπροστά στὸν Ἰ. Ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς Σεούλ, τέλεσις ἀγιασμοῦ, προτοῦ τεθῆ ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ καμπαναριοῦ, τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ

Τέλεια σε εἰς φῶς έσοδη
τὸ εἶαι σε εἰς εὐηπρίαν
ἔντις ἔσχατο τῆς Ηγ.
(Τραζ. Η' 47)

Έκδοσις Κανακάρη Όρθοδοξη Εξωτερικής Ιεραποστολῆς Πάτρων “Ο Πρωτόκλητος”

10

LA LUMIERE DES NATIONS

EDITION DE L' ASSOCIATION
DE LA MISSION ORTHODOXE «PROTOCLITOS»
205 RUE. ΚΑΝΑΚΑΡΙ ΠΑΤΡΑΣ GRECE

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	10 ΔΡΧ.
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	50 ΔΡΧ.
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	5 ΔΟΛ.

Διευθύνεται ἀπό Έπιτροπή. Υπεύθυνος Νικ. Σήμος

Άναπαραγωγή και ἐκτύπωση
ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Μ. ΤΟΥΜΠΗ
ΜΥΛΕΡΟΥ 22 & ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

■ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ : 'Επισκόπου Ανδρούσης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννούλατου) Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν.....	3-4
■ Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΜΑΣ : Χ. Π	5
■ "Ο ΖΗΛΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΣΟΥ ΚΑΤΕΦΑΓΕ ΜΕ,, Ν. Σ	6-7-8
■ ΝΕΟΙ ΚΟΡΕΑΤΕΣ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ	8-9
■ ΜΙΑ ΓΕΝΕΑ "ΖΗΤΟΥΝΤΩΝ ΤΟΝ ΚΥΠΙΩΝ,, : Μ. Σ	10-11
■ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	12-13
■ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ : Σεβ. Μητρ. Πατρῶν κ. Νικοδήμου	14-15-16
■ ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ ΟΙ ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ : Οἰκ. Φιλ. Γουργουλιάτου.....	17
■ Ο ΑΠΟΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΕΓΩ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ : Κων. Στρατηγόπουλον	18
■ ΕΠΑΙΝΕΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΦΙΛΑΝΑΔΩΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΣΤΗ ΚΕΝΥΑ : Χ. Μοναχῆς	19
■ Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ	20
■ ΟΛΟΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ : Δημ. Πουρνάρα.....	21
■ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΝΕΑ Στυλ. Εύστρ. Μπουρμπαχάκη	23-24

«Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς ὁ θεηγόρος Ἀββακούμ στήτω μεθ' ἡμῶν καὶ δεικνύτω φαεσφόρον Ἀγγελὸν διαπρυσίως λέγοντα· Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὡς παι τοδύναμος».

(Ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς Ἀναστάσεως)

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ

Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννουλάτου)
καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

(Ἄπο τὴν εἰσήγηση εἰς τὸ Β' Συνέδριον τῶν Ὁρθοδόξων Θεολογικῶν Σχολῶν)

Ἡ ὁρθόδοξη θεολογική σκέψις τῶν τελευταίων ἑτῶν ἔχει ἐπισημάνει καὶ ποργραμμίσει μερικάς βασικάς ἀληθειῶν σχετικῶν μὲ τὸ χρέος τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας «εἰς πάντα τὰ ἔθνη» ὅπι : (α) Ἡ ιεραποστολὴ ἀνήκει εἰς τὴν φύσιν τῆς Ἑκκλησίας· εἶναι ἡ συνέχισις ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ ἡ προσφορά τῆς Σωτηρίας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ συνεχῆς μεταγγίσις νέας ποιότητος ζωῆς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, «ἴνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσόν ἔχωσιν» (Ἰω. 10:10). (β) Τὸ Εὐαγγέλιον ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους τοὺς λαούς καὶ συνεπῶς τὸ ἔργον τῆς Ἑκκλησίας παραμένει ἡμιτελές, ἐφ' ὅσον περιορίζεται εἰς ὥρισμένα μόνον γεωγραφικά ἡ κοινωνικά πλαίσια. Πεδίον δράσεως ἀποτελεῖ ὄλοκληρος ἡ οἰκουμένη, καὶ ἐκεὶ ὅπου τὸ χαρμόσυνον μήνυμα εἶναι εὔπρόσδεκτον, καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐκ πρώτης ὁψεως ἀπωθεῖται. (γ) Ἡ ιεραποστολικὴ ἀκτίνοβολία δὲν ὑπῆρξε χρέος μᾶς μόνον γενεδάς, π.χ. τῆς ἀποστολικῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖ καθῆκον τῶν χριστιανῶν ὅλων τῶν ἐποχῶν. Ἡ Ἑκκλησία συνεχίζει τὴν ἀποστολήν της, ἔστω καὶ ἀν τὴν τραυματίζουν αἱ αἰρέσεις καὶ τὴν ταλαιπωροῦν οἱ διαγωμοί. Η μαρτυρία ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τῆς ζωτικότητος τῆς Ἑκκλησίας, ἀλλὰ καὶ πηγὴν νέας ἀκμῆς καὶ ἀνανεώσεως.

(δ) «Ἔστω καὶ ἀν τὸ ιεραποστολικὸν ἔργον εἰς τὴν ἀπόλυτον μορφήν του τὸ ἀναλαμβάνουν ὥρισμένοι χαρισματοῦχοι καὶ ἄλλοι εἰδικῶς ἀποστελλόμενοι ὑπὸ τῆς Ἑκκλησίας, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει παραμένει χρέος δλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἑκκλησίας καὶ πρέπει καθεὶς νὰ συμβάλλῃ καὶ νὰ μετέχῃ εἰς αὐτὸ μὲ ἀμεσον ἡ ἔμμεσον τρόπον. Εἶναι ἀναγκαία ἔκφρασις τοῦ ἥθους τῆς ὄρθοδόξου πνευματικότητος, τῆς ἔχούσης ὡς κυρίους πόλους τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν Πεντηκοστήν. (ε) Σκοπὸς τῆς ιεραποστολῆς δὲν εἶναι ἡ κατάκτησις τοῦ κόσμου, ἡ ἐξάπλωσις καὶ ἐπιβολὴ μᾶς χριστιανοπολιτείας ἐλεγχούσης τὰ πάντα, ἀλλ' ἡ μετάδοσις τοῦ λόγου καὶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἡ φανέρωσις τῆς δόξης Αὐτοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθείσης καὶ ἀναμενομένης. Δὲν εἶναι ἡ αὐξησις τῆς δυνάμεως μᾶς ὡργανωμένης Ἑκκλησίας, ἀλλ' ἡ διακονία τοῦ κόσμου ἐν ταπεινώσει, ἡ «σωτηρία αὐτοῦ», ἡ αἰσθητοποίησις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, ὁ ὄποιος εἶναι Ἀγάπη. (ζ) Ἐφ ὅσον «τέλος» τῆς ἱστορίας συνιστᾶ ἡ ἔλευσις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ προϋπόθεσιν αὐτῆς τῆς παρουσίας τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου «ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι» (Ματθ. 24:14), ἡ ιεραποστολὴ ἀποτελεῖ βασικὴν λειτουργίαν τοῦ ιστορικοῦ γίγνεσθαι, ἔχει διαστάσεις ἐσχατολογικάς.

Ἡ συνεχῆς ὅμως προσφορά τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ πλάτος, τὴν ἔκτασιν τῆς οἰκουμέ-

νης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ βάθος, εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἀνάπλασιν ἐκάστης ψυχῆς. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Ἐκκλησίας γίνεται τόσον διὰ τῆς προσελκύσεως νέων μελῶν, ὃσον καὶ διὰ τῆς βαθυτέρας βιώσεως τοῦ μυστηρίου τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης ὑπὸ τῶν βαπτισθέντων. "Αν ἡ πρώτη καθορισθῆ ὡς ἀνάπτυξις ποιοτική, ἡ δευτέρα δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ποιοτική. Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν «ποιοτικήν» πλευρὰν ἀναφέρεται ἡ ποιμαντική εύθύνη τῆς Ἐκκλησίας, «πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. 4:12). Χωρὶς ποιμαντικήν φροντίδα ἡ πρώτη ζωὴ, ἡ φυσικήν διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ βαπτίσματος, μένει ἀναιμική καὶ μαραίνεται. Ἡ ζωὴ ἐν Χριστῷ, ὅπως κάθε μορφὴ ζωῆς, πρέπει καθημερινῶς νὰ κατανικᾶ τὸν θάνατον. Χάρις καὶ ἀμαρτία, πορεία πρὸς τὰ ἄνω καὶ νέα τραγικὰ δλισθήματα εἶναι συνθῆκαι εἰς ὅλους μας γνώριμοι. Ὁ χαρακτήρ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς παραμένει δυναμικός, συνεχής ὑπέρβασις τῶν ἐντὸς ἡμῶν βεβήλων στοιχείων διὰ τῆς προστλώσεως τῆς ψυχῆς εἰς τὸν "Ἄγιον τῶν Ἄγιων, διὰ τῆς μυστικῆς συμμετοχῆς εἰς τὸν θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του, διὰ συνεχοῦς παραθέσεως τῆς ζωῆς μας εἰς χεῖρας Του. «Οὕτος ὅρος Χριστιανισμοῦ», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Μ. Βασιλείου, «μίμησις Χριστοῦ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἐνανθρωπήσεως, κατὰ τὸ ἐπιβάλλον τῇ ἐκάστου κλήσει». Ἡ ποιμαντική, ἀποσκοποῦσα ἀκριβῶς εἰς τὴν συνεχῆ μεταμόρφωσιν τῶν πιστῶν ἐν Χριστῷ «ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν» (Β' Κορ. 3:18), εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ Ἅγ. Πνεύματος καὶ τελικῶς εἰς τὴν θέωσιν, ἀποτελεῖ τὴν κατακόρυφον διάστασιν τῆς χριστιανικῆς προσπαθείας τοῦ βάθους καὶ ὕψους.

Ἡ «ποιοτική» αὐξησίς τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἀμέσους ιεραποστολικάς συναρπάσεις. "Οχι μόνον διότι συντείνει εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ὑγιοῦς ἐκείνου καὶ δυναμικοῦ σώματος, τὸ δόπιον αὐθορμήτως μεταφέρει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸ περιβάλλον του, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ γνησιωτέρα πίστις καὶ ἀγάπη ἐνὸς ἀνθρώπου ἔχει εὐεργετικάς συνεπείας δι' ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν κοινωνοῦσαν εἰς τὴν αὐτὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴν ἔκφρασιν τοῦ μεγάλου Ρώσου ἀσκητοῦ Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ, «ἀπόκτησε τὴν ἐσωτερική εἰρήνη καὶ χιλιάδες ψυχές γύρω σου θὰ βροῦν τὴν σωτηρία».

Ιεραποστολή καὶ ποιμαντική συμβαδίζουν χαρακτηριστικῶς, εἰς τὰς νέας δρυθοδόξους κοινότητας, τὰς λεγομένας «ιεραποστολικάς». Τὸ ὑπομονητικὸν ἔργον, τὸ δόπιον ἐπιτελοῦν αὐτὴν τὴν στιγμὴν οἱ Ὁρθόδοξοι εἰς τὴν Κορέαν ἢ τὴν Κεντρικήν Αφρικήν, συνενώνει

ἀρμονικῶς καὶ τὰς δύο φροντίδας, δηλαδὴ τῆς ἐνισχύσεως καὶ πνευματικῆς βοηθείας τῶν ὀλίγων πιστῶν καὶ τῆς προσελκύσεως δι' αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ ἀμέσου κηρύγματος νέων χριστιανῶν. Ἡ αὔξησις καὶ ἡ τόνωσις τῆς δρυθοδόξου κοινότητος εἶναι δύο παράλληλοι λειτουργίαι καὶ η μία ἐνισχύει τὴν ἄλλην. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅπως ἐπιγραμματικῶς ἐτόνισεν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου, ἀφ' ἐνδὲ μὲν ἐκήρυττεν ἐντόνως («διαμαρτυρόμενος») «ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλησι τὴν εἰς τὸν Θεόν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», ἀφ' ἐτέρου δὲ «τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν» οὐκ ἐπαύσατο «μετὰ δακρύων νόουθετῶν ἔνα ἔκαστον» (Πραξ. 20:21, 31).

Εἶναι ἐπίσης ἀξιοπρόσεκτον ὅτι δρολογία καὶ εἰκόνες ἀπὸ τὴν ποιμενικὴν ζωὴν χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ μὲν ιεραποστολικάς συσχετίσεις. «Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἂ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεινά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν (Ἰω. 10:16· πρβλ. Α' Πέτρ. 2:25). Τὰ ἄλλα αὐτὰ πρόβατα, οἱ ἀνθρωποί οἱ ἐγκλωβισμένοι εἰς ἄλλα συστήματα καὶ ἄλλας αὐλάς σκέψεως, ἀνήκουν ἡδη εἰς τὸν Κύριον τῶν πάντων. Καὶ πρέπει νὰ «ἐπιστρέψουν» εἰς τὴν αὐλήν Του, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Αἱ λέξεις «ἐπιστροφή», «ἐπιστρέψουσι» χρησιμοποιοῦνται διὰ πὴν προσέλευσιν τῶν ἐθνικῶν εἰς τὴν πίστιν (Πράξ. 15:3, 15:19 κ.ἄ.). Ἡ κατηγορία τοῦ «ἀπολωλότος» καὶ «πλανούμενου» (Ματθ. 18:11-13) περιλαμβάνει ὅχι μόνον ὅσους προσῆλθον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ παρεξέκλιναν, ἀλλὰ καὶ τοὺς «πλανωμένους» ἀνέκαθεν εἰς τοὺς δρυμούς μιᾶς δασώδους καὶ ἐνστικτώδους θρησκευτικότητος. Βασικὸν λοιπὸν χρέος τῆς Ἐκκλησίας παραμένει πρώτον, «ζητῆσαι» πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις καὶ δεύτερον, «σῶσαι τὸ ἀπολωλότος».

Ἡ ἀλληλεξάρητης καὶ ἀλληλοσυμπλήρωσις ιεραποστολῆς καὶ ποιμαντικῆς εἶναι, νομίζω, προφανής. Πρόκειται περὶ ἐνιαίου χρέους. Αἱ πολώσεις συνεπῶς μεταξὺ «ἔσω» καὶ «ἔξω», μεταξὺ τοῦ «πρώτα ἐμεῖς καὶ μετά οἱ ἄλλοι», μεταξὺ ιεραποστολῆς καὶ ποιμαντικῆς, εἶναι, ἴδιαιτέρως σήμερον, ἀδικαιολόγητοι. Οὕτε ἡ ἀναγκαιότης τῆς διαβαρᾶς διαιπάμασεως εἶναι δυνατὸν νὰ παραθεωρηθῇ, ἀλλ' οὔτε αἱ ἀμεσοὶ ποιμαντικαὶ φροντίδες εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ παραλύουν τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον χριστιανικὴν μαρτυρίαν καὶ νὰ δικαιώνουν τὴν ιεραποστολικὴν ἀδράνειαν. Ἡ δρῆ θέσις τοῦ προβλήματος δὲν εἶναι «εἴτε . . . εἴτε», ἀλλὰ «τόσον . . . , ὅσον». «Καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ιερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πραξ. 1:8).

Ο καλὸς Ποιμὴν ζωγραφισμένος ἀπὸ Ἰθαγενῆ, στὴν Κένυα.

Η χορωδία μας

Η χορωδία σε παλαιότερη φωτογραφία.

Μᾶς λένε πώς έντυπωσιάζει... "Εχει 50 μέλη, μά μόνον τά 20 παίρνουν μέρος κάθε Κυριακή και μεγάλη έօρτη στήν θείαν λειτουργίαν. Γίνεται μία έπιλογή. Οι ύπολοιποι 30, μικρότερα παιδιά, παρακολουθοῦν τις δισεβδομαδιαίες πρόβες, ώστε νά καταρτίζωνται και νά παίρνουν σειρά..."

Τήν διηγήθυνε δ Καιάια, μά μετά τήν χειροτονία του εις ιερέα (π. Ανδρέας) τήν άνελαβε δ ιερόπαις τού Ναού και κωδωνοκρούστης KANKY πού τά Χριστούγενα, πέρυσι, έσπασε τή μεγάλη καμπάνα τού Ναού λόγω τού πάθους μετά τού όποιου τήν έκτυπησε έπι πολλήν ώραν. "Ηδη δ «Πρωτόκλητος» έστειλε 2 άλλες πού έγκαινιάσθησαν τήν νύκτα τής Αναστάσεως. Είναι μαθητής τού Λυκείου 19 έτών.

"Οσοι ήρθαν κατά καιρούς, άπό τήν Ελλάδα και άκουσαν τήν χορωδία μας κατεπλάγησαν. Ιδιαιτέρως δ π. Νεκτάριος Χατζημιχάλης, Σχολάρχης τής Ιερ. Σχολής Κρήτης, άπό τά Χανιά, έγραψε κιόλας τόσα κολακευτικά γι' αύτήν, στό «ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ». Και πού νά ξέρη ότι ή σημερινή χορωδία μας έχει τόσο βελτιωθεί, ώστε νά μήν έχη πολλήν όμοιότητα μ' έκείνην τήν πρό τριετίας πού άκουσε.

Δέν έντυπωσιάζει άπλως ή χορωδία μας, άλλα και

άνεβάζει πρός τά ούρανια τούς 'Εκκλησιαζομένους πιστούς.

'Υποβοηθεῖ τό 'Εκκλησίασμα νά προσευχηθῇ. Τό συγκινεῖ βαθύτατα και τό συναρπάζει, ώστε νά συμψάλλη συχνά και αύτό, γιατί τά μέλη τῆς δέν έχουν διάθεσιν νά έπιδείξουν τις φωνές των, τήν άρμονικήν συμφωνίαν των, άγνοούν τελείως τήν έπιδειξιν και δέν έχουν καμμίαν δρεξινή νά έντυπωσιάσουν σέ ώρα μάλιστα φοβερή και άγια, τῆς θείας λειτουργίας.

Ούδε κάν αλλώστε φαντάζονται, ότι είναι μία χορωδία περίφημη. Μά γι' αύτό άκριβως έγγιζουν μὲ τις φωνές των τὸν Θεόν και τις ψυχές τῶν πιστῶν.

Τό Πάσχα, τήν νύκτα τῆς 'Αναστάσεως, όταν ή χορωδία παρουσιάστηκε στό «Δεῦτε λάβετε φῶς» και ύστερα έξω στήν έξέδρα στό ήμιφως τῶν κεριῶν -έδω δέν έχομε πάντοτε ήλεκτρικό φῶς- στά λευκά ντυμένη, έξέπληξε τό πλήθος. "Εδιδε τήν έντυπωσιν άγγελων έκ τού ούρανού.

"Εψαλαν τό Χριστός 'Ανέστη στά 'Ελληνικά πρώτα έπειτα στή Τσιλούμπα -τήν ντόπια γλώσσα- και έν συνεχεία έντος τού Ναοῦ πή θ. λειτουργία πανηγυρικά μὲ τόσο παλμό και δρεξινή πνευματική, πού έσκορπούσε ρίγη χαρᾶς και συγκινήσεως όταν δέ ένας μικρός είπε μόνος του τό Χριστός 'Ανέστη 'Ελληνικά, θαρρούσες πώς άγγιζεν τόν θόλο τού ούρανού γιά νά συναντήσῃ τόν 'Αναστάντα Χριστόν. 'Εκεί δέ πού έκορυφώθη ό παλμός τῆς χορωδίας ήταν όταν οι πιστοί γιά νά κάμουν τό ΠΑΣΧΑ τους έσχηματισαν τρείς σειρές κατά μήκος τού Ναοῦ και άρχισαν άπό τρία 'Αγ. Ποτήρια νά κοινωνούν. 'Η χορωδία τότε έψαλλε στά 'Ελληνικά «Εξομολογείσθε τῷ Κυρίῳ, ότι 'Αγαθός» έπαναλαμβάνουσα πότε στά 'Ελληνικά και πότε στήν Τσιλούμπα τό «Οτι εἰς τόν αἰώνα τό ζέλος Αὔτοῦ 'Αλληλούϊα»

Στή κατάλευκη αύτή έμφανιος τῆς Χορωδίας μας συνετέλεσε δ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης 'Αργολίδος κ. Χρυσόστομος δ όποιος έστειλε πρός τούτο τό σχετικό έμβασμα και κατεργεύσαθησαν 20 λευκοί ποδήρεις χιτώνες.

'Η χορωδία μας τοῦ έστειλε τό κάτωθι εύχαριστήριο γράμμα στά Γαλλικά :

Κανάνγκα 17-4-1978

Τά 'Ορθόδοξα παιδιά τής Κανάνγκα στόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην 'Αργολίδος κ. Χρυσόστομον

ΝΑΥΠΛΙΟΝ - ΕΛΛΑΣ

Σεβασμιώτατε

'Ελάβαμε τά δῶρα σας, δπου εύρήκαμε τήν άγάπη σας. Μολονότι δέν μᾶς γνωρίζετε, έν τούτοις μᾶς άγαπάτε. 'Αλλ' δχι, γνωρίζετε τόν π. Χαρίτωνα και τήν δάσελ. 'Ολγα, κυρίως γνωρίζετε δτι στό κέντρον τού Ζαΐρ, τήν Κανάνγκα άρχισε νά μεγαλώνη τό δένδρο τής 'Ορθοδοξίας και θέλετε λοιπόν νά τό ποτίσετε γιά νά μεγαλώση πιό πολύ.

Σάς εύχαριστούμε πολύ.

"Αν και οι εύχες σας κατά τήν θ. λειτουργία θάναι τό καλύτερο πότισμα. 'Εν τούτοις τά θέλομε δλα και τις εύχες και τά δῶρα σας, γιά νά πούμε τήν άληθεια, τά παιδιά τά θέλουν τά δῶρα.

'Η χορωδία μας κατά τήν νύχτα τού Πάσχα θά ντυθῇ μ' ένα ώραϊο λευκό χιτῶνα και μιά ζώνη μπλέ. Τά χρώματα τής 'Ελλάδος μᾶς λένε. "Ολα αύτά δικά σας δῶρα.

Σάς εύχαριστούμε και πάλιν πολλές φορές.

Μέ τά βαθειά σεβάσματά μας

Γιά τά 'Ορθόδοξα παιδιά τής Κανάνγκα.

Κάν-Κου, Αναγνώστης, 'Αρχηγός τής Χορωδίας Τσικάπα, Μουάνγκα.

X.P.

Ο π. Χρυσόστομος συνομιλεῖ μὲ πιστοὺς ἔξω ἀπὸ τὸ Ναό

Τὸ ξυλόγλυπτο τέμπλο τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου, σὲ Ἀφρικανικὴ τεχνοτροπία, δημιουργεῖ ἐντύπωσι μὲ τὴν ὁμορφιὰ καὶ ἀπλότητά του.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς καθημερινοὺς φύλακες τῆς Ἐκκλησίας.

« Ὁ ζῆλος τοῦ

Kananga 30 Ἀπριλίου 1978

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ . . .

Σταυρώσιμο Πάσχα κάναμε † μεῖς ἐδῶ . . .
ΑΛΛΑ ΠΑΣΧΑ, ΠΑΣΧΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΣΧΑ ! ΠΑΣΧΑ
ΛΑΜΠΡΟΝ, ΜΕΓΑ !

Πλήθη κόσμου εἶχαμε μέσα καὶ ἔξω τοῦ Ναοῦ ὡς τὸ τέλος. Ἡ χορωδία λευκοφορεμένη μὲ παλμόν ἀσυνήθη. Ὁ λόγος τοῦ Χρυσοστόμου ἀπαγγελθεὶς ρητορικώτατα ἀπὸ τὸν π. Ἀνδρέα μὲ τὰς ἵαχὰς τοῦ πλήθους ἐπικράνθη ! Ἀνέστη !

Μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ μονωδία. Μὲ τὸ ἡμίφως. Μὲ τὴν ἀθρόα προσέλευσι τῶν πιστῶν στὸ ποτήριο τῆς ζωῆς. "Ολα αὐτὰ δημιουργοῦνσαν τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Λαμπρῆς καὶ Πανσεβάσμιας ἡμέρας . . .

. . . Σήμερα ψήνοντες στὴ σούβλα ἀρνιὰ γὰ τὰ μέλη τῆς χορωδίας καὶ τοὺς ἐφημερεύοντας. Θὰ κατεβῶ μὲ τὴν ἀδελφὴ "Ολγα νὰ δῶ τί γίνεται . . .

. . . Ἔνδεκα ή ὥρα ἡσαν ἔτοιμα. "Εγινε ή εὐλογία καὶ ἐν συνεχείᾳ διανομή. Πρώτη φορὰ στὴν Kananga, ψήσαμε ἀρνιὰ τὸ Πάσχα ! Δόξα τῷ Ἀναστάντι Χριστῷ ! Πολλὰ παιδιά ἔπαιρναν καὶ ξανάπαιρναν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔτρωγαν, τὸ ἄφηναν γιὰ τὰ φτωχὰ σπίτια τους. Ἡταν συγκινητικό . . . »

Αὐτὰ τὰ ἀποστάσματα ἀπὸ Πασχαλιάτικο γράμμα, τοῦ πατρὸς Χαρίτωνος, μᾶς δίνουν μιὰ μικρὴ ἀλλὰ κατακάθαρη εἰκόνα ἀπὸ τὰ γεγονότα ποὺ ἐκτυλίσσονται στὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου τῆς Kananga καὶ στὸν περίβολό του.

· Ιδιαίτερα μπορεῖ νὰ πῇ ὅποιος μείνει, ἔστω καὶ λίγες μέρες στὴν Kananga, πῶς ὁ Ναὸς εἶναι ἡ πηγὴ ἐμπνεύσεως καὶ ἀνεφοδιασμοῦ γιὰ ὅλους καὶ ἔχει πάρει μέσα στὴν καρδιά τους τὴν πρώτη θέσι.

ο'κου σου κατέφαγε με» (Ψαλ. 68)

Συγκεντρώνονται μέσα και γύρω από αύτὸν γιὰ νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀγάπη τους στὸ Θεό, νὰ Τὸν εὐχαριστήσουν και νὰ Τὸν δοξολογήσουν. Ἀναπνέουν τὴν πνευματικὴ εὐώδια τοῦ οὐρανοῦ και ἐνωμένοι ἀπὸ τὸ "Ἄγιο Πνεῦμα, σὲ ἔνα ἡθικὸ σῶμα, μὲ κεφαλὴ τὸ Χριστό, ἀναζωγονοῦνται μὲ τὰ ἀγιάζοντα μυστήρια ποὺ εἰναι θησαυρισμένα ἔκει." Ετοι προστατεύονται ἀπὸ τοὺς πολλαπλοὺς κινδύνους τῆς εἰδωλολατρίας, τῶν προλήψεων, καθὼς και τὶς πλάνες τῶν ἑτεροδόξων.

Αὐτὴ ἡ σωστικὴ ἐπίδρασι τοῦ Ναοῦ τὸν ἔκανε νὰ δεχθῇ πολὺ σύντομα τὰ πυρά. Ὁμως μία σειρὰ ἀλεππαλήλων θαυμάτων τὸν ὕψωσαν και ἐξεπεράστηκαν ἀνυπέρβλητες δυσκολίες. Ἀλλὰ και ὅταν ἐλέιτούργησε, «ὅ ἀντικείμενος» δέν σταμάτησε. Κάποιος κακός και ἀπληστος γείτονας, μὲ τὸ χρῆμα και τὸ ἄδικο πού διαθέτει ἄφθονα, ποιὸς ξέρει ἀπὸ τὶ σκοτεινὲς δυνάμεις κινούμενος, προσπαθεῖ νὰ ἀποσπάσῃ μέρος τῆς ιδιοκτησίας τοῦ Ναοῦ, ποὺ εἰναι τόσο ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι βιοθητικῶν κτηρίων, αιθούσης, γραφείων ἐργαστηρίων και ἵσως Σχολείου.

Πιστεύουμε ὅτι τελικά, μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, και αὐτὸ τὸ ἐμπόδιο θὰ ἔξαφανισθῇ και «ώς σκεῦος κεραμέως» θὰ συντριβῇ κάθε ἐνέργεια ποὺ ἀντιστρατεύεται τὸ θελήμα τοῦ Θεοῦ, ὥστε τὸ ιεραποστολικὸ ἔργο νὰ συνεχίσῃ βαθύτερα τὴν ἐπέκτασι του.

Ωστόσο οἱ κατὰ καιροὺς διώγμοι ἀπὸ τὶς πλευρές ποὺ εὔκολα ἀναμένονται και μὲ ἡρωϊσμὸ ἀντιπαλαίονται ἀλλὰ δυστυχῶς και οἱ πικρίες ἀπὸ ἔκει ποὺ εἰναι ἀνεπίτρεπτο νὰ προκαλοῦνται, δέν μειώνουν σὲ τίποτε τὴ ζωτικότητα τῆς Ἑκκλησίας. Ἀπεναντίας συσπειροῦνται γύρω ἀπὸ τὸ σεβαστὸ και ἀγαπημένο ποιμένα τους και μέσα ἀπὸ τὶς δοκιμασίες ἔξερχονται ἀναπτερωμένοι. «Οι γάρ διωγμοὶ οἱ συνεχεῖς οὐ μόνον οὐ κατεπόντισαν τὴν Ἑκκλησίαν, ἀλλὰ και διελύθησαν ὑπὸ τῆς Ἑκκλησίας» (Ἴερ. Χρυσόστομος)

"Οσο ὁ μισόκαλλος χτυπάει, τόσο ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐνδυναμώνει και τὸ ποίμνιο αὔξανει, γεμίζοντάς τὸ Ναό, ποὺ τὸν νοιώθει ἀπόλυτα δικό του, γιατὶ ἔχει γράψει τὸ ἴδιο τὴν ἱστορία του.

Κάθε πέτρα τὴν ἔχουν ἀγγίξει μὲ τὰ χέρια τους, τὴν ἔχουν μουσκέψει στὸ τίμιο ίδρωτα τους. Κάθε ἐργασία γιὰ νὰ ἐτοιμασθῇ αὐτὸ τὸ ὡραιότατο και σεμνότατο θυσιαστήριο τοῦ Κυρίου, ἔχει γίνει μὲ πολλοὺς κόπους. Αὐτοὶ μετέφεραν τὴν ἄμμο, τὰ ξύλα, τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ μακρυνδ ποτάμι ἀψηφῶντας τὶς καυτερές ἀκτίνες τοῦ ήλιου και κάθε κούρασι.

Δέν εἶναι σχῆμα λόγου ὅτι ὁ τόπος τῆς Ἑκκλησίας εἶναι ποτιασμένος σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμὴ στὸν ίδρωτα τους. Κάθε γωνιά τους, ἀν μιλοῦσε, θὰ είχε νὰ διηγηθῇ και ἔνα περιστατικὸ και ἔνα ἀγῶνα και μά νίκη.

Κατακλύζουν τὸν Ναό κάθε Κυριακὴ γιὰ νὰ συμμετάσχουν μὲ κατάνυξι στὴ Θεία Λειτουργία και νὰ πάρουν τὴ ζωὴ τῆς ζωῆς τους, τὴ Θεία Μετάληψι.

Ὥ τὸ Πάσχα ποὺ πέρασε, πόσο ὑπέροχο ἦταν. Πόσο τοὺς ἀγγίξει τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως! Πόσο χάρηκαν ὅταν κρατῶντας τὶς πασχαλινές λαμπάδες ἄκουσαν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» μέσα στοὺς χαρμόδουνους ἥχους τῆς καμπάνας, και ἔμειναν ὅλοι μέχρις ἐνὸς στὴν Θεία Λειτουργία, γιὰ νὰ ξεχυθοῦν κατόπιν στοὺς δρόμους τῆς Kananga, παρέες, παρέες, μὲ τὰ κεριὰ στὰ χέρια, ψάλλοντας τοὺς ἀναστάσιμους ὕμνους, ὥστε νὰ κάνουν ὅσους ξυπνοῦσαν ἐκείνη τὴ γαλήνια νύχτα, νὰ νομίζουν πῶς βλέπουν θεσπέσιο ὄραμα.

Ἀκόμη στὸ Ναό γίνεται τὸ λουτρὸ τοῦ βαπτίσματος και ἡ ἔξομολόγησις, ἐνώ στὸ γραφεῖο, δίπλα, οἱ πνευματικές συζητήσεις μὲ τὸν π. Χαρίτωνα και τοὺς ἄλλους ιερεῖς. Ἐκεῖ ἡ ἀδελφὴ "Ολγα Παπασαράντου προσφέρει τὴν ἀγάπη τῆς στὰ παιδιὰ και στοὺς μεγάλους. Ἐκεῖ ἡ ἀδελφὴ Μαρία Ἀργυροπούλου συμπαρίσταται στοὺς ἀσθενεῖς, μὲ φάρμακα και συμβουλές.

Κάτω σε ἔνα εύσκιόφυλλο τροπικό δένδρο, στή μέση του προαυλίου, μικροί και μεγάλοι ρουφούν τά Θεία λόγια πού τούς λένε οι κατηχητές. Ἡ χορωδία, στὸ περιστύλιο, κοντά στὸ Ἱερό, ὅπου ἔνας κορμός δένδρου θύμιζει μιὰ λαμπρή ιστορία, πού δὲν είναι καιρός ἀκόμη νὰ ἀποκαλύψουμε, κάνει τὶς πρόβες τῆς τακτικά και ἀντιλαλοῦνται οἱ γλυκές φωνές τῶν μελῶν τῆς.

Ἐκεῖ βλέπει κανεὶς τὸν Οὐταμπουλοῦκε, τὸν Μπακαλούά, τὸν Ἀπότρε, τὸν Καλαμουλοῦμε, τὸν Τσιγγάνα, τὸν Μουάμπα, τὸν Μουκένγκε καὶ πολλοὺς ἄλλους, πού δὲν λείπουν οὔτε μία ἡμέρα, πρόθυμοι πάντα νὰ κάνουν ὅποια ὑπηρεσία τούς ζητηθεῖ, μὲν χαρά καὶ ἰκανοποίησι.

Ο Ναὸς ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ εὐπρεπίζεται ὅλο καὶ περισσότερο, μὲ τὴν ἀπλότητα τῶν μέσων καὶ τὶς δυνατότητες πού ὑπάρχουν. Ἔνα ὠραιότατο ξυλόγυλυπτο τέμπλο πού κατασκεύασε ιθαγενῆς καλλιτέχνης κοσμεῖ τὸ Ἅγιο Βῆμα. Θά συνεχίσῃ ὁ ἴδιος καὶ ἄλλα ἔργα : Δεσποτικό, ἀμβωνα, στασιδία καὶ ξύλινους πολυελαίους. Γίνονται ὅλα τόσο ὅμορφα.

Ἐπίσης καὶ στὴν Ἑλλάδα ἔχουν παραγγελθεῖ μερικές εἰκόνες πάνω σὲ μουσαρά γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὴν διακόσμησι τοῦ Ναοῦ.

«Ως ἀγαπητὰ τὰ σκηνωματά σου Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου» (Ψαλμ. 83)

Ἐκεῖ ἀνθρώπινες ψυχές δημιουργοῦν, ζοῦνε μὲ προβλήματα καὶ ἀγῶνες, ἐλπίδες καὶ χαρές, σχέδια καὶ ὄφρατισμούς, μεταμορφώνουν τὸ ἐσωτερικό τους. Άλλάζουν ὅλο καὶ περισσότερο πρὸς τὸ καλὸ κι' ἀς διατείνονται μερικοὶ ἀπαισιόδοξοι, ἐπηρεασμένοι ἵσως ἀπὸ τὸ ἀποικιοκρατικὸ πνεῦμα, ὅτι χρειάζονται ἐκανονταετρίδες γιὰ νὰ ἐκπολιτισθοῦν οἱ ιθαγενεῖς.

Ἄρκει νὰ μεταδίδεται ὁ Χριστός γνήσια, χωρὶς παραχαράξεις καὶ σκοπιμότητες, καὶ τότε γίνονται θαύματα. Πολὺ γρήγορα φωτίζονται οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ τὴν λάμψι τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός.

N. S.

Τὸ Ἱερὸ Βῆμα τοῦ Ἅγιου Ἀνδρέου τῆς Κανάνγκα.

Ο Ἀλεξέϊ, ντυμένος μὲ στιχάρι, παρακολουθεῖ τὴ Βάπτισι τῆς μητέρας του.

ΤΟ ΠΙΟ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΠΑΣΧΑ

Ἀγαπητέ...

Μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι σᾶς γράφω αὐτὸ τὸ γράμμα. Χαίρομαι ιδιαίτερα ὅταν γνωρίζωμαι, ἔστω δι' ἀλληλογραφίας, μὲ Ὁρθοδόξους ἀπὸ ἄλλες χῶρες. Στὴν δική μου πατρίδα, τὴν Κορέα, οἱ Ὁρθόδοξοι εἴμαστε ἀκόμα λίγοι, ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα ὅλοι οἱ ἀνθρωποι είναι Χριστιανοί.

Καὶ τώρα θὰ σᾶς συστηθῶ : Τὸ δνομά μου είναι Ἀλεξέϊ Seo Joung Seok. Εἶμαι μαθητής στὴν Β' τάξι τοῦ Λυκείου. Γνώρισα τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ βαπτίσθηκα Χριστιανὸς πρὶν ἀπὸ ἔξι χρόνια. Οἱ Ὁρθόδοξοι μαθηταὶ τοῦ Λυκείου μὲ ἔχουν ἐκλέξει Πρόεδρο τοῦ Μαθητικοῦ Συλλόγου μας.

Καὶ λίγα λόγια γιὰ τὴν οἰκογένειά μου : εἴμαστε ὄλοι ὄλοι πέντε, ὁ πατέρας μου, ἡ μητέρα μου, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μου, ἐγὼ καὶ ἡ μικρότερη ἀδελφή μου. Ἀπὸ ὄλη μου τὴν οἰκογένεια Χριστιανὸς ἡμουν μονάχα ἐγώ. Τὸ περασμένο, ὅμως, Πάσχα ἐζηδα μιὰ ἀπεριγραπτή χαρά : ἡ μητέρα μου καὶ ἡ ἀδελφή μου βαπτίστηκαν, ἀφοῦ κατηχήθηκαν στὴν Ὁρθόδοξη πίστι. Ἡ μητέρα μου ὀνομάστηκε Μιρόπη καὶ ἡ ἀδελφή μου Τατιάνα. Ἐται, τὴ νύχτα τῆς Αναστάσεως δὲν ἡμουν πιὰ μόνος μου στὴ μεγάλη ἐορτῇ, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὴ νεοφότιστη μητέρα μου καὶ τὴν ἀδελφή μου γιόρτασα τὸ πιὸ χαρούμενο Πάσχα τῆς ζωῆς μου.

Σᾶς χαιρετῶ μὲ ἀγάπη Χριστοῦ
Ο Κορεάτης ἀδελφός σας
Ἀλεξέϊ

Νέοι Κορε- ατες μᾶς γρά- φουν

‘Η Ολυμπιάδες ψυχαγωγεί μικρὰ Κορεατόπουλα, μετά ἀπὸ τὸ μάθημα τοῦ Κατηχητικοῦ τους.

‘Η νέα μου ζωὴ

“Οταν κτύπησα γιά πρώτη φορά τὴν πόρτα τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Σεούλ ἦταν ἡ Ἔβδομάδα τῶν Παθῶν τοῦ 1976. Στὰ χρόνια τῶν σπουδῶν μου στὸ Πανεπιστήμιο εἶχα πολλὰ προβλήματα. Όλα μέσα στὸ μυαλό μου ἦταν μπερδεμένα. Ήθελα πολὺ νὰ βρεθῇ κάποιος νὰ μὲ βοηθήσῃ.

Σ’ αὐτές τις δύσκολες ὥρες δὲ Θεός μὲ ὀδήγησε στὴν Ἐκκλησία. Ἐκεὶ συνάντησα τὸν π. Σωτήριο. Τὰ λόγια του μοῦ ἐδειχναν ἀμέσως τὸν δρόμο πρὸς μία νέα ζωὴν. Ἀρχισα νὰ παρακολουθῶ τὰ μαθήματα Κατηχήσεως καὶ νὰ διδάσκωμαι τί νὰ πιστεύω, πῶς νὰ ζῶ, ὥστε ἡ ψυχή μου νὰ μένει μακριὰ ἀπὸ τὸ κακό, δόσο εἰναι δυνατόν, καὶ νὰ ζῆ μιὰ καινούργια ζωὴ στὸ Φῶς τῆς Πίστεως στὸν Ἀληθινὸ Θεό.

Τὸ διάστημα ποὺ ἡμουν Κατηχουμένη φρόντιζα νὰ ἔρχωμαι στὸν Ναὸ κάθε μέρα, γιατὶ ἡ πίστη μου ἦταν τόσο ἀδύνατη καὶ εἶχα τὴν τάσι νὰ ξεχνῶ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ.

Στὶς 3 Ιουλίου βαπτίστηκα καὶ πῆρα τὸ δνομα τῆς Ἀγίας Ολυμπιάδος. Τὴν ὥρα τοῦ Μυστηρίου αἰσθάνθηκα ὅτι τὰ ἀμαρτήματά μου καθαρίστηκαν καὶ ξαναγεννήθηκα πνευματικά. Πόσο χάρηκα ποὺ ἐγίνα μέλος τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας! Τὴν ἐπομένη ἡμέρα, ὅταν γιά πρώτη φορὰ ἐλαβα τὸ Ἀγιο Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴ Θεία Μετάληψι, αἰσθάνθηκα τὴν ἀγιότητα τῆς στιγμῆς ποὺ δέχθηκα τὸν Θεό μέσα στὴν καρδιά μου. Ἀπὸ ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἀποφάσισα νὰ ζῶ καὶ νὰ ἐργάζωμαι πάντα μὲ ύπακοή στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μὴν ξεχάσω ποτὲ τὴ θυσία Του.

‘Απὸ τότε εὐχαριστῶ τὸν Θεό κάθε στιγμὴ γιὰ τὴν νέα ζωὴν ποὺ μοῦ χάρισε, τὴν γεμάτη ἀγάπη καὶ εύτυχία. Τώρα ἔρχομαι πάντα στὴν Ἐκκλησία ὅταν ἔχω δυσκολίες. ‘Όλα μέσα μου ἐγίναν διαφορετικά ἀπὸ πρίν. Στὴν Ἐκκλησία μαθαίνω πῶς νὰ ἀγαπῶ τὸν πλησίον μου, καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πνευματικὴ καθοδήγησι τοῦ π. Σωτήριου ἐλευθερώνω τὸν ἑαυτό μου ἀπὸ ἀντιπάθειες πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ προσπαθῶ νὰ προσφέρω γύρω μου ζεστασιά καὶ χαρά.

Τὸ Βάπτισμα είναι πράγματι ἡ πρώτη πύλη πρὸς τὸν Χριστό. Ἀπὸ ἔδω καὶ ἐμπρὸς τὸ καθῆκον μου είναι νὰ κάνω δ.τι λέει ὁ Θεός ἔνα πρὸς ἔνα. Δὲν μοῦ είναι πάντα εὔκολο νὰ ἀκολουθῶ τὸν λόγο Του. Γ’ αὐτὸ προσεύχομαι κάθε μέρα :

— «Κύριε μου, Σὲ παρακαλῶ μεῖνε κοντά μου. Η πίστη μου είναι τόσο ἀδύνατη...»

“Οταν χάνωμαι στὸ σκοτάδι, Σὲ παρακαλῶ δεῖχνε μου ξανὰ τὸ Φῶς Σου.

“Οταν γονατίζω ἀπὸ τὰ βάρη, Σὲ παρακαλῶ δίνε μου τὴ δύναμι νὰ σηκώνωμαι καὶ νὰ ἀκολουθῶ ξανὰ τὸ σωστὸ δρόμο.

Κύριέ μου, Σὲ παρακαλῶ μεῖνε κοντά σ’ ἐμένα, τὴν ἀδύναμη Ολυμπιάδα. Σὲ παρακαλῶ ὀδήγησε τὴ νέα ζωὴ μου, δῆπας ὀδηγούσες τὴ ζωὴ τῆς Ἀγίας Ολυμπιάδος».

‘Ολυμπιάς Kim Seon Hwa

Κορεατόπουλα έτοιμαζουν δωράκια για παιδιά 'Ιδρυματος της Σεούλ.

Τὸ θέμα καὶ ἡ ἡμερομηνία ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ πάνω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Νικολάου Σεούλ.

Βραβεῖα στοὺς νικητὰς τοῦ Διαγωνισμοῦ γνώσεων Ἀγ. Γραφῆς.

MIA GENEA

Τὰ τελευταῖα χρόνια άκοντηκε καὶ γράφηκε ἀρκετές φορές πώς οἱ Ὁρθόδοξοι νέοι τῆς Σεούλ «δίνουν ἔνα ζωντανό παρών στὴ ζωὴ καὶ στὶς δραστηριότητες τῆς Κορεατικῆς Ἐκκλησίας». Αὐτὸ δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἢ σχῆμα λόγου. Εἶναι μιὰ χειροπιαστή εύλογία τοῦ Κυρίου στὸ «μικρὸ ποιμνιό» Τοῦ τῆς Σεούλ. Μερικά συγκεκριμένα στοιχεῖα ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὶς προσπάθειες τῶν νέων Κορεατῶν στὸ πέρασμένο τετράμηνο θὰ μᾶς παρουσιάσουν κάπως τὸν ζῆλο, τὸν ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ καὶ τὰ προβλήματα αὐτῆς τῆς γενεᾶς τῶν «ζητούντων τὸν Κύριον».

Βραδυνὸν Ἀγ. Νικολάου

Ἡ ιδέα ἦταν τῶν Μαθητῶν Λυκείου : γιὰ νὰ δῶσουν μιὰ εὔκαιρια σὲ μὴ Χριστιανούς συμμαθητὰς τους νὰ γνωρίσουν τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὥργανωσαν ἔνα ὅμορφο Βραδυνὸ ἀφιερωμένο στὸν Προστάτη τοῦ Ναοῦ Ἀγ. Νικόλαο. "Ἄς δοῦμε πῶς περιγράφει αὐτὴ τὴν ἐκδήλωσι δ. π. Σωτήριος Τράμπας σὲ μιὰ ἐπιστολὴ του :

«Πρωτοφανές γιὰ τὴν Ἐκκλησία μας ! Περίπου 200 Μαθηταὶ Λυκείου ἤρθαν γιὰ πρώτη φορά στὸν Ναό μας, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ Βραδυνὸ Ἀγ. Νικολάου. Τὸ Α' μέρος τοῦ προγράμματος ἔγινε μέσα στὸν Ναό : Λίγα λόγια κατατοπιτικά, σύντομη Ἀκολουθία, εἰδικές δεήσεις ἀπὸ τὸν Διάκονο, διμήλια, μιὰ προσευχὴ καὶ μερικοὶ ύμνοι. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν κατανυκτικώτατη. Ο Ναὸς φωτίζοταν μόνο ἀπὸ τὰ καντήλια καὶ ἀπὸ μιὰ σειρὰ κηροπήγια, ποὺ τὰ παιδιά είχαν βάλει στὶς ἄκρες τῶν καθισμάτων. Τὸ Β' μέρος τοῦ προγράμματος -προβολές, ποιήματα, τραγούδια καὶ ἀλληλογνωριμία- ἔγινε στὴν αἵθουσα τοῦ Νηπιαγωγείου. Ἀλλά, τί λυπηρό... Αὐτὴ ἡ αἵθουσα, ποὺ προορίζεται γιὰ 40 μόλις νήπια, ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ χωρέσῃ τόσους νέους. "Ετσι οἱ περισσότεροι ἀναγκάστηκαν νὰ ἀποχωρήσουν. Πόνεσε ἡ καρδιά μας... Καὶ φυσικά, γύρω ἀπὸ τὸν Ὁρθόδοξο Ναό μας ὑπάρχουν τόσοι ἄλλοι χῶροι, ποὺ ἐπιδιώκουν νὰ τοὺς τραβήξουν. Γράφει ἡ ἐπίσημη στατιστικὴ τοῦ περασμένου Ιανουαρίου ὅτι τὸ ἔτος 1977 στὴν Κορέα προσήλθαν στὸν Βουδισμὸ 790.000 νέοι ὄπαδοι, στὸν Προτεσταντισμὸ 340.000 καὶ στὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία 40.000. Στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ; Δὲν τὴν ἀναφέρει καθόλου . . . «Δεήθητε τοῦ Κυρίου τοῦ Θερισμοῦ», σάς παρακαλῶ. Εἶναι ὀδυνηρὸ νὰ ἔρχωνται νέοι στὸν Ναό μας καὶ νὰ φεύγουν γιατὶ δὲν ὑπάρχει μιὰ αἵθουσα νὰ μποῦν . . . »

• Ορθόδοξες Κορεατοπούλες προσφέρουν τὴ στοργή τους σὲ μικρὰ δρφανά.

«ΖΗΤΟΥΝΤΩΝ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ»

«Ο νόμος σου μελέτη μού έστιν»

Η μελέτη και ή κατανόσιοι της Αγ. Γραφής άποτελεί πρόβλημα γιά τους Κορεάτες άδελφούς μας. Αύτό πιθανόν νά φαίνεται «περιέργον» σ' έμας τούς "Ελληνες" Ορθοδόξους, πού έχομε στη διάθεσι μας άμετρητες έκδόσεις Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, "Υπομνήματα", Ερμηνείες και Σχόλια καθώς και τόσα άλλα βιοθήματα, και εύκαιρες άγνογραφικής μελέτης και έμβαθύνσεως στό περιεχόμενο του Λόγου του Θεοῦ. Στήν Κορέα όμως οι άδελφοι μας μόλις πρό διετίας μπόρεσαν νά έχουν οι καθένας τους μια Καινή Διαθήκη, ένω δέν υπάρχει στήν κορεατική γλώσσα ούτε ένα βιβλίο ορθοδόξου πνευματικής οικοδομής κι ούτε μια ειδική εύκαιρια μελέτης της Αγ. Γραφής. Δίμα, μεγάλη δίψα ιδιαίτερα στους νέους. Άλλα «όζητών εύρισκει», έστω κάποια πρώτη λύσι. Μᾶς γράφει ένας άπο τους Μαθητάς Λυκείου :

«Ολοι μας θέλαμε νά έχουμε δύογό μας τη διδασκαλία του Κυρίου μας. Άλλα δέν μπορούσαμε νά καταλάβουμε μόνοι μας την Αγ. Γραφή. Ζητήσαμε τη βοήθεια του π. Σωτηρίου. Γνωρίζουμε ότι τό απόγευμα του Σαββάτου και την Κυριακή, πού έμεις εύκαιρούμε, έκείνος έχει δλες τις εύθυνες. Εύτυχως! Βρέθηκε λύσι : 'Από τὸν ἰανουάριο ὁ π. Σωτηρίος μᾶς δίνει γιά κάθε μῆνα τὶς περικοπές τῆς Αγ. Γραφῆς, πού δικαθένας μας θὰ μελετάνε καθημερινῶς. Τὶς πολυγραφούμε σ' ένα μικρό τεῦχος, πού παίρνουμε δλοι. Και κάθε Σάββατο μετά τὸν Ἑσπερινό, σὲ κοινὴ συνάντηση πού γίνεται μέσα στὸν Ναό, ὁ π. Σωτηρίος μᾶς λύνει τὶς ἀπορίες μας άπο τὶς περικοπές πού μελετήσαμε κατά τὴ διάρκεια τῆς έβδομάδος και μᾶς καθοδηγεῖ στὸν τρόπο τῆς ἐφαρμογῆς τους. Τώρα εἴμαστε δλοι τόσα εύχαριστημένοι!».

Ανταύγιες Αγάπης

Στὸ χρέος τῆς άγάπης ἀνταποκρίνονται πάντα μὲ ένθουσιασμὸ οἱ Κορεάτες νέοι. Όρφανά παιδάκια και Γηροκομεῖα δέχθηκαν πάλι τὶς ἐπισκέψεις τους στὸ διάστημα τῶν ἐπτασίων διακοπῶν τῶν μαθημάτων τους, πού στὴν Κορέα γίνονται τοὺς χειμερινοὺς μῆνες. Γράφει σχετικά μιὰ φοιτήτρια : «Τώρα πού δέν έχουμε μαθήματα, προσπαθούμε νά έργασθούμε περισσότερο στὴν Ἑκκλησία μας και νά δώσουμε λίγη χαρά στους άδελφούς μας. Εμεῖς οι πιό μεγάλοι έτοιμάσαμε ξανά ένα ἔρταστικό πρόγραμμα, πού θὰ παρακολουθήσουν μὲ εἰσιτή-

Πινακίδες - Προσκλήσεις γιὰ έκδήλωσι γνωριμίας στὴν Ορθόδοξη Ἑκκλησία τῆς Σεούλ.

ρια, σὲ αἴθουσα πού νοικιάσαμε, πολλοὶ γνωστοὶ μας. Τὰ χρήματα πού θὰ έξοικονομήσουμε θὰ γίνουν δῶρα γιὰ 100 περίου γέροντες, πού θὰ ζοῦν σὲ "Ιδρυμα μαζὶ μὲ τὸν παπού Γιάψη, τὸν κωδωνοκρούστη τοῦ πρώτου Ὁρθοδόξου Ναοῦ τῆς Σεούλ. Χαιρόμαστε τόσο κάθε φορά, πού δίνουμε χαρά!»

«Ερχου καὶ ἴδε»

Ο βαρύτατος και μακρύς χειμώνας τῆς Κορέας -μὲ τὴ θερμοκρασία τοῦ 20 ύπο τὸ μηδέν- ή ἔλλειψη κατάλληλης αἴθουσας, ή δυσχέρεια τῶν ἀποστάσεων και οι πλείστες ἔλλειψεις ωλικῶν μέσων δέν έμποδίζει τοὺς Ορθοδόξους νέους τῆς Σεούλ νά άπευθύνουν ἀδιάκοπα τὸ «ἔρχου καὶ ἴδε» στοὺς συμπατριώτες τους. Ποικιλία ἐκδηλώσεων -ἀπό τὶς γνωστές μας «ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ» ώς ἓνα πρωτότυπο πρόγραμμα ἀφιερωμένο στὴν «ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»- ὡράγνωσαν στὸ πρώτο τετράμηνο τοῦ 1978. Μᾶς πληροφορεῖ σὲ μιὰ ἐπιστολὴ του ὁ π. Σωτηρίος :

«Μέ τοὺς νέους ἐπιστήμονες, πού έργαζονται δλη τὴν ἡμέρα, καταστρώνυμε τὰ βράδυα τὰ προγράμματα, μαγνητοφωνούμε τὶς λεζάντες τῶν Προβολῶν, διαμαρφώνυμε στὰ κορεατικά τὰ μαθήματα τῶν Κατηχητικῶν γιὰ τὰ μικρά. Οι ἄλλοι νέοι μας, φοιτηταὶ και μαθηταὶ, δουλεύουν καθημερινῶς, κάνουν μόνοι τους τὸν καταμερισμὸ τῶν ἔργασιῶν γιὰ κάθε ἐκδήλωσι. Οι μεγάλοι δακτυλογραφοῦν, πολυγραφοῦν, καθοδηγοῦν τοὺς μικρότερους πού ζωγραφίζουν ἐποπτικά, γράφουν ρητά, προσκλήσεις, ἀφίσεις, ἐτοιμάζουν ἀναμνηστικά. Ερχονται μέσα σὲ τόση παγνοιά . . . Ὡρες και ὥρες ἔργαζονται ἀκούραστα στὴν μισθεματινόμενη ἀπό μιὰ παμπάλαια σόμπα αἴθουσα τοῦ Νηπιαγωγείου. Ο Θεός νά τὰ εὐλογή αὐτά τὰ παιδιά!. Ο ζῆλος τους νά καλέσουν κι ἄλλους στὴν Ἀλήθεια μὲ συγκινεῖ βαθύτατα. Και πῶς χαίρονται ὅταν ἀρχίζουν νά παρακολουθοῦν Κατηχησι καινούργιοι μὴ Χριστιανοὶ συμμαθηταὶ τους! . Η ίστορια τοῦ Φιλίππου και τοῦ Ναθαναήλ ἐπαναλαμβάνεται συχνά στὴ Σεούλ».

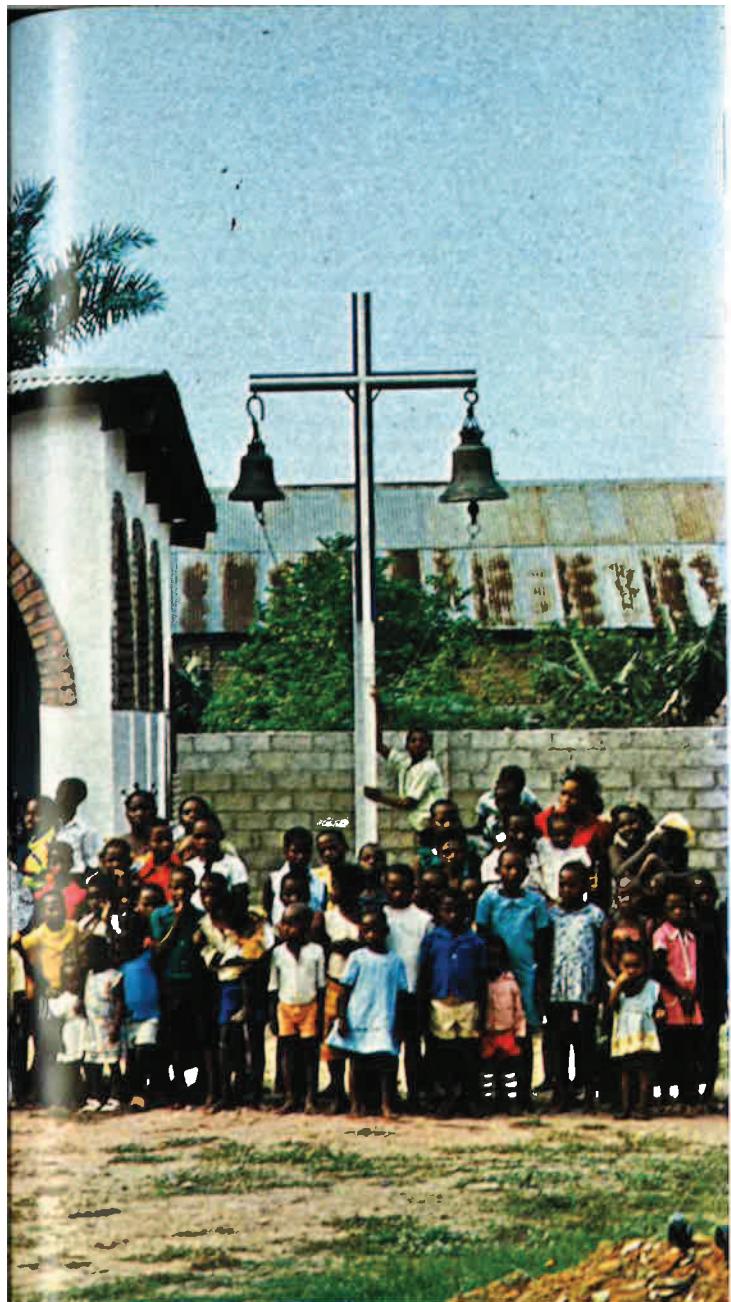
Αύτὴ ή γενεὰ τῶν «ζητούντων τὸν Κύριον» Ορθοδόξων νέων Κορεατῶν ζῇ κι ἀγνοίζεται στὴ μακρυνὴ Σεούλ, μέσα σὲ ἔνα πλήθος ἔλλειψεων, ἀδυναμιῶν και προβλημάτων. Η δίψα τους γιὰ τὸ βαθὺ ρίζωμα στὴν θρόδοξη πίστη, προκαλεῖ θαυμασμό. Ή ἀδιάκοπη προσπάθειά τους νά «μαρτυροῦν περὶ τῆς Ἀλήθειας» στοὺς μὴ Χριστιανοὺς Κορεάτες, ἐλέγχει. Κι οι πολλές και μεγάλες ἀνάγκες τους -ύλικές και πνευματικές- χρεώνουν δλούς μας.

M. S.

· Απὸ τὴν ἐπίσκεψη τῆς Αγάπης σὲ Γηροκομεῖο τῆς Σεούλ.

«Εἰς οίκον Κυρίου προρευσόμεθα ἐστῶτες
ἵσταν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱερου-
σαλήμ.

Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ, φυλαὶ Κυρίου.

Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα Αὐτοῦ.

Προσκηνύσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὐ ἔστησαν
οἱ πόδες Αὐτοῦ». (Ψαλ. 121. 131).

Στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου τῆς
Κανάνγκα πλῆθος παιδιῶν, μετὰ τὴν Θεία Λειτουρ-
γία.

«... Πλούσιοι καὶ πένητες μετ' ἄλλήλων χο-
ρεύσατε· ἐγκρατεῖς καὶ ράθυμοι τὴν ἡμέραν
τιμήσατε· νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες
εὑράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυ-
φήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολύς, μηδεὶς
ἔξέλθῃ πεινῶν. Πάντες ἀπολαύετε τοῦ συμπο-
σίου τῆς πίστεως· πάντες ἀπολαύετε τοῦ
πλούτου τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνείτω
πενίαν· ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία. ...»

(Ἄπο τὸν Κατηχ. Λόγο τοῦ Πάσχα Ἱερ. Χρυσοστόμου).

Πασχαλινὰ δωράκια στὰ παιδιά τοῦ νηπιαγω-
γείου στὴ Σεούλ καὶ γεῦμα «ΑΓΑΠΗΣ».

H Ορθοδοξία κατ' άρχην, είναι τό όρθιον δόγμα. Η άκριβεια τῆς πιστεως, ή γνησιότης τῆς πιστεως, τὸ ἀνόθευτον τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, αὐτὸν είναι, κατά κυριολεξίαν, ή πρωτήστη ἔννοια και ή πρωταρχική σημασία τῆς Ορθοδοξίας.

Αλλά Ορθοδοξία δέν είναι μόνον πίστις, δέν είναι άπλως δόγμα είναι ένα γενικώτερον κλίμα, μία εύρυτέρα πνοή, μία άτμασφαιρα, ή όποια διέπει διάλογος τὰς έκδηλωσεις τῆς Εκκλησίας ήμῶν και χαρακτηρίζει και τὴν λατρείαν τῆς, τὴν λειτουργικήν ζωὴν τῆς, και τὸ πολιτεύμα τῆς, και τὴν ήθικήν τῆς διδασκαλίαν, και τὴν δηλην πνευματικότητά τῆς και μυσταγωγικήν τῆς ἔκφρασιν. "Οπως εἰς τὰ ἄτομα η πίστις των ἐκφράζεται –και πρέπει νὰ ἐκφράζεται– δι' ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς των, ἔτοι –και κατὰ μείζονα λόγον– τῆς Εκκλησίας η πίστις ἐκφράζεται δι' ὅλης τῆς ζωῆς αὐτῆς, δι' ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς τῆς Εκκλησίας και ἐν προκειμένῳ η παροῦσα δύμηλία ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ παρουσιάσῃ τὴν ὁρθόδοξην πνοὴν και ἔκφρασην εἰς τὸν τομέα τῆς θείας λατρείας, εἰς τὴν λειτουργικήν ζωὴν τῆς Ορθοδόξου ήμῶν Εκκλησίας.

Είναι βέβαιον, ότι ὁ ὁρθόδοξος λαός

τοῦ Κυρίου αισθάνεται και ζῇ αὐτά ποὺ πιστεύει, ἀμεσώτερον, μὲ τὴν θείαν λατρείαν. Βεβαίως ἡ διδασκαλία τῶν ἀληθειῶν τῆς Ορθοδοξίας διὰ τοῦ κτρούγματος, ή ὁρθόδοξος διαφώτισις διὰ τοῦ θρησκευτικοῦ βιβλίου, ή δηλη διὰ τῆς κατηχήσεως μόρφωσις ὁρθόδοξου φρονήματος και ὁρθόδοξου συνειδήσεως είναι πολὺ χρήσιμος και ἀπαραίτητος. Εν τούτοις είναι βέβαιον, ότι ὁ ὁρθόδοξος χριστιανὸς μὲ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὴν λατρευτικὴν ζωὴν τῆς Εκκλησίας ἀμέσως τοποθετεῖται μέσα εἰς τὸ ὁρθόδοξον κλίμα, ἀμέσως ἔχει τὴν αἰσθησιν τῆς Ορθοδοξίας και ἀμέσως ἀρχίζει νὰ ἀντιλαμβάνεται και νὰ κατανοῦ και προπάντων νὰ ζῇ τὰ στοιχεῖα τῆς ὁρθόδοξου πίστεως του, και νὰ ἔχῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μίαν ἀμεσον βίωσιν Ορθοδοξίας παρεχομένην εἰς αὐτὸν διὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Εκκλησίας. Γενειας ὁρθόδοξον δέν ηκουον κήρυγμα, οὔτε εἶχον τὴν δυνατότητα νὰ μελετοῦν βιβλία θρησκευτικά, εἴτε λόγω τῆς δουλείας, ή όποια ἐπεκράτει, εἴτε λόγω ἐλλειψεως τῶν μέσων και τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων. Είχον δύμας τὰς τελετὰς και ἀκολουθίας τῆς Εκκλησίας εἰς τὴν διάθεσίν των, εἶχον τοὺς ὕμνους, τὰ συναξάρια και τοὺς βίους τῶν ἀγίων, εἶχον αὐτά τὰ στοιχεῖα τὰ

λειτουργικά και λατρευτικά, τὰ ὅποια δέν ἔπαισαν νὰ προσφέρωνται εἰς τὸν ὁρθόδοξον λαόν και εἰς τὰς δυσκολωτέρας ήμέρας τῆς ιστορίας τῆς Εκκλησίας μας. Και αὐτά ἔτρεφον τὸν ὁρθόδοξον λαόν· αὐτά συνετήρουν και ἐκαλλιέργουν τὸ ὁρθόδοξον φρόνημά του. Διότι εἶναι βέβαιον, ότι ἐμβαπτίζεται κυριολεκτικῶς η ζωὴ τὸν ὁρθόδοξον χριστιανὸν εἰς τὴν ὄλην λειτουργικήν ζωὴν τῆς Εκκλησίας μας. Απὸ τῆς πρώτης ήμέρας τῆς γεννήσεως του. ὁ πιστός, και κατὰ τὴν διάρκειαν ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς του, ἀλλά και μετὰ τὸ τέρμα ἀκόμη τῆς ἐπιγείου ὑπάρξεως του, πλαισώνται ἀπὸ τὴν λειτουργικήν ζωὴν τῆς Εκκλησίας και δέχεται συνεχῶς και ἀλληλοδιαδόχως τὰς εὐχάς, τὰς εὐλογίας, τὴν συμπαράστασιν τῆς Εκκλησίας. Και συνδέεται ὁ πιστός διὰ μέσου ὅλων αὐτῶν τῶν εὐχῶν τῆς Εκκλησίας ποὺ περιβάλλουν τὴν ζωὴν του, και διὰ τῶν ἑορτῶν, αἱ όποιαι ἀνάζωπυροῦν τὰ ὁρθόδοξα βιώματά του, συνδέεται συνεχῶς και περισσότερον μὲ τὴν ὁρθόδοξον παράδοσιν, ὅπαν μάλιστα είναι φιλακόλουθος και συμμετέχει προθύμως εἰς τὰς ιεράς ἀκολουθίας τῆς Εκκλησίας μας, αἱ όποιαι είναι μοναδικαὶ και ἀνέπανάληπτοι εἰς ὅλοκληρον τὴν θρησκευτικήν σφαιράν ἐν τῷ κόσμῳ.

Πράγματι, ίδιως αὐτό τὸ λειτουργικόν

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

πλαισιον, τὸ όποιον διαθέτει η Ορθόδοξης Εκκλησία, πάντοτε μέν, ἀλλά κατ' ἔξοχην κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, είναι ένα κεφάλαιον, τὸ όποιον βοηθεῖ τὸν ἀνθρώπον νὰ ἐμπλουτίζεται συνεχῶς μὲ τὴν ὁρθόδοξον παράδοσιν, και νάναβαπτίζεται συνεχῶς εἰς τὴν κολυμβήθραν τῆς Ορθοδοξίας. Επὶ πλέον, ή ἐπαφὴ τοῦ ὁρθόδοξου πιστοῦ μὲ τὴν ὑμολογίαν τῆς Εκκλησίας, μὲ τὰ βιβλικὰ ἀναγνώσματα –τοὺς ψαλμούς, τὰ Ἱερά Εὐαγγέλια, τὰ ἀπόστολικά κείμενα– τὰ τροπάρια και ὅτι ἄλλο η Εκκλησία προσφέρει διὰ τῆς λειτουργικῆς τῆς ζωῆς, ἀποτελοῦν μίαν συνεχῆ ἀναρρίπτων, ἔνα διαρκές φρεσκάρισμα τῶν ὁρθοδόξων βιωμάτων, και δημιουργεῖ τὴν αἰσθησιν τῆς ὁρθόδοξου παρουσίας μέσα εἰς τὸν πιστὸν ὥς ἄτομον και μέσα εἰς τὸ σύνολον τῶν πιστῶν.

Είναι δὲ τόση ἡ συσχέτισις τῆς ζωῆς τῶν ὁρθοδόξων μετά τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Εκκλησίας μας, ώστε δημιουργεῖται ἀνεπαισθήτως τοιαύτη ἐπίδρασις ἐξ αὐτῆς εἰς τὰς ἐν γένει ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὸν τρόπον, μὲ τὸν όποιον πολλάκις ὀμιλοῦμεν. Και θὰ ἡτο πολὺ χρήσιμον νὰ ἐπικυρωθῇ τοῦτο δι' ὧδης μενόντων. Ήμεις οι ὁρθόδοξοι ἐκφραζόμεθα και ὀμιλοῦμεν πολλάκις χρησιμοποιοῦντες λέξεις και φράσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας λεξιλογίου. "Ολαι αἱ ὄνο-

μασίαι τῶν Ἱερῶν προσώπων και πραγμάτων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν και ἑορτῶν, και ἀκόμη πάρα πολλὰ φράσεις εἰς τὴν καθημερινήν μας ζωὴν είναι ζωνταναὶ και ἐκφραστικῶταται, εἰς τὴν πρωτότυπον ἐκκλησιαστικὴν τῶν διατύπωσιν, και παρουσιάζουν ἐμεσωτάπτην ἀπήκησιν τῶν ὁρθόδοξων τελετῶν και παραδόσεών μας. Ιδού μερικαὶ τοιαῦται φράσεις καθαρῶς ὁρθόδοξου προελεύσεως, ἀμίμητοι δημολογουμένων: «ἀγαπάτε ἀλλήλους», «ειρήνη ὑμίν», «μέγας εἰ Κύριε...». Και ἄλλαι, τὰς όποιας χρησιμοποιοῦμεν διανθίζοντες τὸν λόγον και τὴν ὄμιλαν μας, «Φωνὴ βιώντος ἐν τῇ ἑρήμῳ», «ἄγρον ἡγόρασε», «ἔχει με παρηπημένον», «ματαίστη ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης». Και ἄλλαι επίσης: ἀντὶ τοῦ μάννα χολήν», «δόφθαλμὸν ἀντὶ δόφθαλμοῦ», «ὅλος ὁ νόμος και οι προφῆται», «ὅ ἀνάμαρτητος πρῶτον τὸν λίθον βαλέτω», «θά θέσω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων». Ή ἄλλαι, όπως: «τὰ ἐμά ὡς και τὰ σά ἐμά», «θά εἴπω, νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου», «ούκ ηβουλήθη συνιέναι», «ἀδηλα και κρύφια», «πανταχοῦ παρών» κ.ο.κ. Και ἄλλαι επίσης χαρακτηριστικαὶ: «μωροὶ παρθένοι», «ἔξω τοῦ νυμφῶνος», «ἔνδυμα γάμου», «διὰ τὸν φόβον τῶν Ιουδαίων», «ἐσχάτη πλάνη», «χαῖρε ύμιος δυσανάβατον», «ἀπολαός πρόβατον», «ἀφέωνται σοι αἱ ἀμαρτίαι», «ἀσωτος υἱός», «νίπτω

τὰς χεῖρας μου», «παρὰ μίαν τεσσαράκοντα», «τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον», και ἄλλαι ἀφθαστοι, μὲ μίαν ὃ δύο λέξεις: «ηκουσα τὸν ἔξαμψαλμον», «τοῦ ἔψαλα τὸν ἀναβαλλόμενον», «πειρασμός», «ἀπήγορεψμένος καρπός», «ἡμαρτον», «τετέλεσται» κ.λ.π. "Ολαι αὐταὶ αἱ φράσεις, οὓς οὐκ ἔστιν ἀριθμός, χρησιμοποιούμεναι μᾶς ὑπενθυμίζουν ὅτι εἰμεθα δρόδοξοι, «Ἐλληνες ὁρθόδοξοι. Και δέν ἀντικαθίστανται, οὔτε πρέπει· εἰναι χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τῆς ἐλληνοχριστιανικῆς λαογραφίας μας, τῆς ὁρθόδοξου πνοῆς, ή όποια διέπει δολον τὸν ἔλληνικὸν χῶρον.

Αλλὰ η ὁρθόδοξος λατρεία, η λειτουργική ζωὴ τὸν ὁρθόδοξου ήμῶν Εκκλησίας, είναι κάτι πολὺ περισσότερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔξωτερην συσχέτισιν μετὰ τῆς ζωῆς μας και ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀνανεωτικὴν ἐμβάπτισιν της εἰς τὴν ὁρθόδοξον κολυμβήθραν. Είναι μέθεξις τῆς ματικῆς ζωῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. «Ολαι τὰ τελούμενα και ἔορταζόμενα ἐν τῇ Εκκλησίᾳ δέν είναι ἀπλῆ ἀνάμνησις, οὔτε είναι μόνον ὑπόμνησις γεγονότων και ἀληθειῶν ἐκ τῆς ζωῆς και τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου. Είναι στοιχεῖα ἀναφερόμενα μὲν εἰς τὸν Χριστόν, εἰς τὸ Πρόσωπον του, εἰς τὴν ζωὴν του, εἰς τὸν λόγον του και τὴν διδασκαλίαν του, στοιχεῖα ὄμως, τὰ όποια προσφέρονται εἰς ημάς διὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Εκκλησίας, δχι ἀπλῶς διά νὰ τὰ ἀκούσωμεν, όχι

μόνον διά νά τά ένθυμηθοῦμε, ἀλλά προ-
παντός διά νά τά ζήσωμεν και συμμετά-
σχωμεν εἰς αὐτά· διά νά τά κάνωμεν
ιδικά μας βίωματα και φρονήματα.

Διά νά γίνη τό πρᾶγμα κατανοητόν θά
ἀναφερθῶ εἰς μίαν ἐνδιαφέρουσαν ἀπο-
ψιν. Είναι γνωστόν ότι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
μας, εἰς τάς διαφόρους αὐτῆς τελετάς
και ἀκολουθίας, συχνότατα γίνεται χρήσις
τῆς λέξεως «σήμερον» και τοῦ ἐνε-
στώτος χρόνου. «Ἡ Παρθένος σήμερον
τὸν Ὑπερούσιον τίκτε», «Σήμερον
κρεμάται ἐπι ξύλου ὁ ἐν ὑδαι τὴν γῆν
κρεμάσας», «τά πάθη τά σεπτά ἡ παροῦ-
σα ἡμέρα, ὡς φῶτα σωστικά ἀνατέλει
τῷ κόσμῳ». Αύτή ἡ διατύπωσις και παρου-
σίασις τῶν γεγονότων τῆς ζωῆς τοῦ
Κυρίου (μέ το «σήμερον» και εἰς χρόνον
ἐνεστώτα) δὲν είναι μία ἀπλή ιστορική
ἀναδρομή, ἀλλά είναι προβολή τῶν γεγο-
νότων τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου, ὡς ἔαν ἐγί-
νοντο σήμερον, ὡς ἔαν τελοῦνται και πραγματοποιοῦνται τώρα πού ἡμεῖς τὰ
έορτάζουμεν, τώρα πού ἡμεῖς τὰ ἀκού-
ομεν· ὡς ἔαν γίνωνται τώρα δι' ἡμᾶς.

Προβάλλονται κατά τοιούτον τρόπον,
ὡστε ἡμεῖς νά τά αισθανθῶμεν, νά συμμε-
τάχωμεν εἰς αὐτά και νά τά παρακολου-
θήσωμεν ἐκ τοῦ πλησίον, ὅχι μόνον ὡς
ἀκροαταὶ και θεαταὶ, ὅχι μόνον διά νά τά
πληροφορηθῶμεν, ἀλλά διά νά ἀποτελέ-
σουν και ιδικόν μας βίωμα και περιεχό-
μενον τῆς ζωῆς μας, ὡς π.χ. «δεῦτε οὖν
και ἡμεῖς κεκαθαριμέναις διανοίαις
συμπορευθῶμεν αὐτῷ και συσταυρω-
θῶμεν και νεκρωθῶμεν δι' αὐτῶν
ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς, ἵνα και συζή-
σωμεν αὐτῷ». «Ολαι αἱ ἐκφάνσεις τῆς
ζωῆς και πῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου
παρουσιάζονται ἐνώπιον μας ὡς μηνύ-
ματα, και ἀκόμη περισσότερον ὡς βίω-
ματα, διά νά τά συνειδητοποιήσωμεν,
διά νά τά ἀποδεχθῶμεν, διά νά συγκινή-
σουν τὴν καρδίαν μας, διά νά ἐπτρεάσουν
τὴν ζωὴν μας, και διά νά ἔξελθωμεν ἐκ
τοῦ ναοῦ ὑστερα ἀπό μίαν ιεράν ἀκό-
λουθίαν, και πρό πάνων ὑστερα ἀπό μίαν
θείαν λειτουργίαν, (νά ἔξελθωμεν) δια-
ποιαμένοι ἀπό τὴν θείαν χάριν και ἀπό
τὴν δλην ἀτμόσφαιραν αὐτῶν τῶν θείων
γεγονότων, τῶν δποίων οὕτω δὲν ὑπήρ-
χαμεν ἀπλῶς ἔορτασται, οὔτε ἀπλῶς
θεαταὶ και ἀπάθετοι παρατηρηται τῶν
τελειουργῶν, ἀλλά συνειδοτοι συμμέ-
τοχοι και κοινωνοί, συμμετέχοντες εἰς
τὸν μαστικὸν βίον τοῦ θεοῦ σώματος τοῦ
Χριστοῦ, τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας,
τοῦ δποίου κεφαλὴ είναι ὁ Χριστὸς και
μέλη πάντες οἱ πιστοί. Ἐν τοιαύτῃ περι-
πάτῳ, ἡ μετὰ κατανοήσωσας βίωσις τοῦ
περιεχομένου τῆς ὄρθοδοξου λατρείας
ούδεν ἀλλο σημαίνει παρά συμμετοχήν
εἰς τὸν ἐν τῆς Ἐκκλησίᾳ συνεχίζομενον
μαστικὸν βίον τοῦ Χριστοῦ και εἰς τὸν
πλούτον τῶν ἀγαθῶν, τὰ δποία ἀπέρρευ-
σαν ἐκ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ
Κυρίου.

Εἰς τὴν λειτουργικὴν ὅμως και τὴν
λατρευτικὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ –και τῆς
Ἐκκλησίας– προέχει ἡ μαστικὴ ζωή.
Ἀποτελεῖ τό πρώτιστον κεφάλαιον τῆς
λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡ
μαστικὴ ζωὴ αὐτῆς. Και ίδού.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μᾶς εἰσάγει τό
μαστικὸν τοῦ βαπτίσματος. Και είναι
ἐνδιαφέρον, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ ἐπὶ

μέρους μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας,
νά προσέξουμεν τὰ ἰδιαιτέρα ὄρθοδοξα
χαρακτηριστικά ἐνδός ἐκάστου ἐκ τῶν
μαστικῶν, ὅπως παρέλαβεν και ὅπως τὰ
τελεῖ ἡ Ὁρθόδοξης Ἐκκλησία.

Τό βάπτισμα εἰς τὴν Ὁρθόδοξην
Ἐκκλησίαν γίνεται μὲν μίαν τελείαν κατά-
δυσιν τοῦ βάπτιζομένου μέσα εἰς τὸ
ϋδωρ· και δὲν θεωρεῖται ὅτι μπορεῖ νά
ἀναπληρωθῇ μὲν ἔνα ράντισμα, δπως
γίνεται εἰς ἀλλας Ἐκκλησίας ἀλλων
ὅμοιογιῶν. «Οτι δὲ τό βάπτισμα τό
ὄρθοδοξον είναι τό γνήσιον, τό ὄρθον
και ἀποστολικῶς παραδεδομένον, γίνεται
σαφές, ἔναν προσεδωμεν ἔκεινο, τό
δποίον ὁ λόγος τοῦ θεοῦ διά τοῦ Ἀπο-
στόλου Παύλου μᾶς διέσωσεν εἰς τὴν
πρός Ρωμαίους ἐπιστολήν : «συνετάφη-
μεν οὖν αὐτῷ διά τοῦ βαπτίσματος
εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη
Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διά τῆς δόξης τοῦ
Πατρός, ούτα και ἡμεῖς ἐν καινότητι
ζωῆς περιπατήσωμεν· εἰ γάρ σύμφυ-
τοι γεγόναμεν τῷ δμοιώματι τοῦ
θανάτου αὐτοῦ, ἀλλά και τῆς ἀνα-
στάσεως ἐσόμεθα». Αύτα τά λόγια
σημαίνουν, ὅτι τό βάπτισμα γίνεται εἰς
τύπον τῆς ταφῆς και τῆς ἀναστάσεως
τοῦ Κυρίου. Ο βάπτιζόμενος συνθά-
πτεται μέσα εἰς τὸ ύδωρ μετά τοῦ
Χριστοῦ· δπως ἔκεινος κατέβη εἰς τὸν
τάφον ἔτοι ὁ πιστός θάπτεται μέσα εἰς
τὸ ύδωρ· και δπως ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ
τοῦ τάφου, ἔτοι και ὁ πιστὸς ἀνίσταται
ἐκ τῆς ιερᾶς κολυμβήθρας, νεκρός ὡς
πρός τὴν ἀμαρτίαν και τὴν ἐνοχήν της,
και ζωντανός ὡς μέλος τοῦ σώματος τοῦ
Χριστοῦ, ὡς μέλος τῆς βασιλείας του.
Είναι ἐπομένως σαφές, ἐφόσον ἀπή-

είναι ἡ ούσια τοῦ βαπτίσματος, ἡ συμμε-
τοχή εἰς τὸν θάνατον και τὴν ταφὴν και
τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, ὅτι ὁ ὄρθο-
δοξος τέλεσις τοῦ Βαπτίσματος είναι
ἔκεινη, ἡ δποία ἀκολουθεῖ τὸν ὄρθον
τύπον, δησις πηρεῖται ἀπαρεγκλίτως διά
τῆς λειτουργικῆς αὐτῆς πράξεως τῆς
Ἐκκλησίας μας.

Ἐν συνεχείᾳ λαμβάνομεν τὰ χαρί-
σματα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος διά τοῦ
Χριστόματος, τό δποίον είναι «σφραγίς
δωρεᾶς Πνεύματος Ἀγίου», ἐκ τῶν ἀπα-
ραιτήτων δέ μαστηρίων διά τὸν ὄρθοδο-
ξον λαδὸν τοῦ Κυρίου. «Ἄλλαι δμολογίαι
δὲν ἔχουν τὸ μαστηρίον τοῦ Χριστόματος.
Και δημος ἡ ἀκρίβεια ύπάρχει εἰς τὸν
τελειουργὸν πλούτον τῆς Ὁρθόδοξου
Ἐκκλησίας, διότι μαρτυρεῖται και τὸ
μαστηρίον τοῦτο ἐκ τῶν λόγων τῆς θείας
Γραφῆς δησις ούτοις ὁ ἀπόστολος ἐσημείωσεν :
«οδέ βεβαιών ήμας σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν
και χρίσας ήμας θεός· ὁ και σφραγισά-
μενος ήμας και δημος τὸν ἀρραβώνα τοῦ
Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν». (Β' Κορ. 1,21) Κακῶς λοιπὸν ἀνοῦνται
οι αἱρετικοὶ τὸ μαστηρίον τοῦ Χριστόματος,
ἐφ' δησον ἥπτη μαρτυρία τοῦ λόγου τοῦ
Θεοῦ δημειει περι αὐτῆς τῆς ἰδιαιτέρας
σφραγίδος, τὴν δησοίαν ἐπιθέτει διά τοῦ
μαστηρίου τούτου εἰς τὸν νεοφύτιστον
πιστὸν ὁ Κύριος διά τῆς Ἐκκλησίας του,
και ἐφ' δησον είναι ἀπαραιτήτον στοιχεῖον
εἰς τὴν ἀναγεννητικὴν πορείαν τοῦ πιστοῦ
ἐν τῷ κόσμῳ ἡ διά τῶν χαρισμάτων τοῦ
Ἀγίου Πνεύματος ἐνίσχυσι τῆς ἀτομικῆς
του προσπαθείας. «Ἄγιο Πνεύματι πᾶσα
ψυχὴ ζωοῦται και καθάρσει ὑψοῦται
λαμπρούνεται τῇ Τριαδικῇ Μονάδι ιερο-
κρυψίων», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία και δια-

κηρύσσει τὸ φρόνημά της καὶ τὰ βιώματά της καὶ πήν περὶ τῆς χάριτος τοῦ Αγίου Πνεύματος πίστιν της.

Αλλὰ βεβαίως τὸ μυστήριον τῶν μυστηρίων εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία. Διὰ τοῦ μυστηρίου τούτου οἱ πιστοί ἡνωμένοι εἰς μίαν λειτουργικήν εὐχαριστιακήν σύναξιν ἐνσωματώνονται εἰς Χριστόν, εἰς ἐν σῶμα, σῶμα Χριστοῦ. Ἡ Θεία Εὐχαριστία, διὰ τῆς ὁποίας καλεῖται ὁ πιστὸς νά κοινωνήσῃ σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, εἶναι ζωντανὸς τρόπος ἐνσωματώσεως, συνδέσεως μιᾶς ἑκάστης ψυχῆς μετὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Συμμετέχει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ὄλου σώματος καὶ ρέει καὶ μέσα εἰς τάς ιδικάς του φλέβας τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀκριβῶς αὐτὴ ἐνσωματώσεις εἰς τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐγγύησις τῆς σωτηρίας μας. "Ολα τὰ ἄλλα θρησκευτικά καθήκοντα καὶ ἀν τελοῦνται ἀνελλιπῶς, οἰανδήποτε προσθλωσιν καὶ ἀν ἔχη ὁ Χριστιανὸς εἰς ὅλας τάς ἄλλας θρησκευτικάς ὑποχρεώσεις καὶ συνθείας, ἐάν δὲν ἔχῃ αὐτὴν τὴν ζῶσαν κοινωνίαν τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου, καὶ ἐάν δὲν είναι ἐνσωματωμένος πλήρως μετὰ τοῦ Χριστοῦ ὥστε τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου νὰ ρέη ἐντὸς αὐτοῦ, νὰ τὸν καθαρίζῃ ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας, καὶ νὰ τοῦ μεταγγίζῃ τὴν λυτρωτικὴν χάριν, ἡ ὁποία ἀπέρρευσεν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ διαχέεται διὰ τῶν μυστηρίων ἡ σωτηρία δὲν ἔξασφαλίζεται. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ κέντρον τῆς ὄλης λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἑκκλησίας μας εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι τελεταὶ καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἀκολουθίαι στρέφονται περὶ τὸν ἀξόνα τῆς Θείας Εὐχαριστίας. "Οταν τελῆται ὁ ἑσπερινός ἡ ὁρθρος ἡ τὸ ἀπόδειπνον ἡ ὁποιαδήποτε ἄλλη Ἑκκλησιαστικὴ ἀκολουθία, καὶ ὅταν ἐπιτελοῦνται αἱ ἐπί μέρους ἑορταὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος, καὶ ὅταν ἡ Ἑκκλησία συμπληρώνῃ καθημερινῶς ἔνα ήμερήσιον κύκλον τελετῶν καὶ ἀκολουθῶν, καὶ καθ' ἑβδομάδα ἔχει σειράν καὶ ἀλληλουχίαν ἑορταστικῶν μνημῶν καὶ ἀγιολογικῶν ἐπικλήσεων, καὶ ὅταν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἡ Ἑκκλησία διὰ τῆς λειτουργίῆς της ζωῆς προβάλλῃ ἐνώπιον μας πρόσδοκαν καὶ γεγονότα λεπά καὶ ἄγια, διὰ αὐτὰ ἀποτελοῦν ἔνα πλαίσιον, τοῦ ὅποιο τὸ βάθος εἶναι ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, γεγονότα τὰ ὅποια ὁ χριστιανὸς θὰ τὰ ζήσῃ, θὰ τὰ ἀφομοιώσῃ, θὰ τὰ συνειδιστοῦσῃ, θὰ τὰ οικειοποιηθῇ διὰ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ μέχρι τοῦ Δ' αἰῶνος εἰς τὴν Ἑκκλησίαν, τελούμενης τῆς Θείας Εὐχαριστίας, δὲν ὑπῆρχον ἀπόιοι θεαταί, ἀλλὰ μόνον μέτοχοι καὶ κοινωνοί. Δὲν ἦτο δυνατὸν δηλαδὴ ἔνας χριστιανὸς νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Θείαν λειτουργίαν, χωρὶς νὰ κοινωνήσῃ. Ἐθεωρείτο ὅτι μόνος του ξεχωρίζει τὸν ἑαυτὸν του ἀπὸ τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τοῦτο Ἑκκλησιαστικῶς ἐπεκυρώνετο αὐτὸς ὁ διαχωρισμός μὲ τὴν κανονικὴν ἔνδειξην τοῦ «ἀφορισμοῦ» καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῶν μυστηρίων, ἐφ' ὅσον ὁ ἴδιος ὁ πιστὸς ἐδεικνύει ἀμέλειαν καὶ ἀδιαφορίαν καὶ ἐλλειψιν προθυμίας διὰ νὰ συμμετέχῃ εἰς τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Πάνε τώρα τόσα χρόνια ποὺ καθιερώθηκε ἀπὸ τὴν Ἑκκλησία μας αὐτὴ ἡ ἑβδομάδα.

Ἐκτὸς τοῦ ὁβιολοῦ, τῆς ὑλικῆς προσφορᾶς τῶν Ἑκκλησιαζομένων πιστῶν, κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τονίζεται καὶ ὑπενθυμίζεται ἐπὶ μίᾳ ἑβδομάδα τὸ χρέος, ἡ ΙΔΕΑ τῆς Ἱεραποστολῆς στὰ "Εθνη, πρᾶγμα σπουδαιότερο καὶ βασικώτερο.

Γιατὶ σήμερα δὲν μᾶς λείπουν τόσο τὰ ὑλικά μέσα οἱ ψυχές, οἱ ΑΝΘΡΩΠΟΙ τῆς πίστεως, καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, ποὺ θὰ ἐνστερνισθοῦν τὴν ιδέα καὶ θὰ πορευθοῦν στὰ ΕΘΝΗ. Τὸ νὰ μαζευθοῦν 4 καὶ 5 ἑκατομμύρια δρχ. γιὰ τὴν Ἱεραποστολὴν δὲν είναι δύσκολο. Τὸ νὰ βρεθοῦν 4-5 ἀνθρώποι νὰ ξεκινήσουν σ' ἄλλες χώρες αὐτὸς είναι τὸ δύσκολο.

Γι' αὐτὸς καὶ κάθε χρόνο μαζεύονται μὲν τὰ ἑκατομμύρια, ἀλλὰ ἀνθρώποι δὲν βρίσκονται γιὰ νὰ ἀποφασίσουν ἔνα ξενητεμό.

Μὲ ἔντυπα, ὀμιλίες, κηρύγματα στοὺς Ναούς, προβολές σὲ αἴθουσες, Κατηχητικά μαθήματα στὰ παιδιά, συνθήματα καλλιεργεῖται τὸ ἔδαφος, ἡ ιδέα τὴν ἑβδομάδα αὐτὴ σ' ὅλη τὴν χώρα. Πολὺ καλά γιατὶ μόνο ἀπὸ ἔνα καλλιεργημένο ψυχικά ἔδαφος θὰ ξεπεταχθοῦν οἱ ψυχές, οἱ ἀνθρώποι γιὰ τὴν Ἱεραποστολὴν στὰ "Εθνη.

"Ἄς συνεχιστῇ ἔστω καὶ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο αὐτὴ ἡ ἑβδομάδα ἅμποτες καὶ δοῦμε μέρες ἀναβιώσεως τῆς ιδέας. Γιατὶ σήμερα μόλις στὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρὸς, ισως μετὰ δυσκολίας τῶν δύο; μετροῦνται ἔκεινοι ποὺ δίδουν τὸ παρὸν σὲ μακρυνές χώρες καὶ κρατοῦν τὴν σημαία τῆς Ὁρθοδοξίας καθ' ἡν τηιγμὴν μυριάδες κληρικῶν, μοναχῶν, μοναζουσῶν, λαϊκῶν, ἀνδρῶν - γυναικῶν ἀπὸ τις ἄλλες ὁμολογίες πλημμυρίζουν τὰ πέρατα τῆς γῆς.

Πέτρος &

Παῦλος

οἱ κορυ-

φαῖοι

Ἄπόστολοι

Μέσα ἀπὸ τὰ ιερὰ κείμενα τῶν Ἅγιων Πατέρων.

«Ἐπὶ οὖν οὐ πρὸς τὰ σημεῖα, ἀλλὰ πρὸς τὰς πράξεις τῶν ἀπόστολων δὲ ζῆλος ήμαν διὰ τοῦτο λέγομεν, μίμησαι Πέτρον, ζῆλωσον Παῦλον.

Ἐκεῖνοι γάρ νεκροὺς ἀνέστησαν, λεπροὺς ἐκαθάρισαν, ἀληθῶς σημεῖα ἔτοισαν, ἐκεῖνοι οἱ στῦλοι οἱ πύργοι, οἱ πολλὴν παρησίαν ἔχοντες πρὸς τὸν Θεόν. Ζῆλωσαν τούναν τὴν πολιτείαν τῶν ἀπόστολων καὶ οὐδὲν ἔλαττον ἔχεις τῶν ἀπόστολων.

Ἄν τοινυν ἀγάπην καὶ πίστιν ἔχῃς, ἀπόστολος γέγονας καὶ τῶν ἀπόστολων πρώτος.

(Ιωάννης Χρυσόστομος)

Ο Πρόκριτος τῶν Ἀποστόλων ἐν Ρώμῃ διταυρώθη. Καὶ δὲ περιβότος Παῦλος πλεονάκις παραδοθεὶς καὶ ἔως θανάτου κινδυνεύσας πολλά τε ἀθλήσας καὶ καυχησάμενος ἐν πολλοῖς διωγμοῖς καὶ θλίψεων ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ αὐτὸς μαχαίρᾳ τὴν κεφαλὴν ἀπετυήθη. Τὸ γάρ προκειμένον ἦν αὐτοῖς, τὸ μὲν εὐαγγελίζεσθαι καὶ διδάσκειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸ δὲ διὰ πολλῶν θλίψεων εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα σωθῶσι.

(Πέτρος Ἀλεξανδρείας 300 μ.Χ.)

Τούτου τοῦ Ἅγιου Πνεύματος πεπλήρωται δὲ Παῦλος . . .

Οπερ εὐθὺς ἐνεργῆσαν, τῶν μὲν ὁφθαλμῶν Παύλου τὴν τύφλωσιν μετέβαλεν εἰς ἀνάβλεψιν, τῇ δὲ ψυχῇ τὴν

σφραγίδα χαρισάμενος σκεύος ἐκλογῆς ἐποίησε, καὶ τὸν ποτὲ διώκτην, κήρυκα καὶ δούλον ἄγαθὸν ἀπειργάσατο.

(Κύριλλος Ἱεροσολύμων)

Τοὺς Μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ καὶ θεμελίους τῆς Ἑκκλησίας, τοὺς ἀληθεῖς στύλους καὶ βάσεις καὶ σάλπιγγας ἐνθέους, τῶν τοῦ Χριστοῦ δογμάτων καὶ παθημάτων, τοὺς κορυφαίους Πέτρον καὶ Παῦλον, ἅπας δὲ κόσμος ὃς προστάτας εὑφημήσωμεν. Οὗτοι γάρ διαδραμύντες τὸ κλίτος διλον τῆς γῆς, ἀσπερ ἀρότρῳ ἐσπειραν τὴν πίστιν καὶ πᾶσι τὴν θεογνωσίαν ἀνέβλιυσαν τῆς Τριάδος δεικνύντες λόγον. Ω Πέτρε, πέτρα καὶ κρηπίς καὶ Παῦλε σκεύος ἐκλογῆς οἱ καὶ ζευκτοὶ βόες τοῦ Χριστοῦ πάντας εἴλευσαν πρὸς τὴν Θεογνωσίαν, ἔθην πόλεις τε καὶ νήσους. Ἐβραίους δὲ πάλιν πρὸς τὸν Χριστὸν ἐπανήγαγον, καὶ πρεσβεύοντι τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ημῶν.

Κάθε φορὰ ποὺ ἡ Ἅγια μας Ἑκκλησία γιορτάζει τὴν μνήμη τῶν Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου διλος δὲ πιστός κόδιμος δὲς τιμῆσι κι' δις ἀναφημίση σάν τοι προστάτας του τούς δύο αὐτούς μαθητές τοῦ Χριστοῦ μας ποὺ στάθηκαν ἀληθινοὶ στῦλοι καὶ θεμέλια γερά καὶ σάλπιγγες πλημμυρισμένες ἀπ' τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ ὥστε μὲ τὸ στόμα

τους νὰ κιρύπτουν τὰ ἀληθινὰ δόγματα τῆς πιστεώς μας ἐνῷ μὲ τὸ σῶμα τους νὰ πάσχουν τὰ ἴδια παθήματα ποὺ ἔπαθε ὁ Χριστός μας.

Γιατὶ αὐτοὶ ποὺ γιορτάζουμε περπάτησαν ὅλη τὴν οἰκουμένη καὶ ὅπως ὁ γεωργός δρύγωνε τὴ γῆ μὲ τὸ ἀλέτρι του ἔται αὐτοὶ ἐσπειραν τὴ Χριστιανική πίστι σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ νὰ τοὺς διδάξουν καὶ νὰ τοὺς ὑποδείξουν τὸ δρόδο δόγμα τῆς Ἅγιας Τριάδος ὥστε νὰ ἀναβλύσῃ σ' αὐτούς ή γνῶσι τοῦ Θεοῦ.

Ω, εὐλογημένε Πέτρε, ποὺ είσαι πραγματικά γερός βράχος καὶ ἀμετακίνητο θεμέλιο τῆς πίστεως. Ω, τριμακάριστε Παῦλε, ποὺ ἔγινες τὸ σκεύος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χριστοῦ μας.

Αλήθεια σείς οι δύο γίνατε τὰ βόδια τὰ καματερά τοῦ Ἰησοῦ μας καὶ μητικάτε στὸ ζυγὸ μὲ τὸν ὅποιο τραβήξατε δίλους στὸν ἀληθινὴ θεογνωσία, τὰ ἔθην, τὶς πόλεις, τὰ νησιά. Καὶ κοντά σ' αὐτούς πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τοὺς Ἐβραίους, ποὺ δὲν καὶ σταύρωσαν τὸ Χριστὸν ἐν τούτοις μὲ τὸ θερμουργό Σας κήρυγμα τοὺς ἔκαμπτε νὰ μεταστραφοῦν πρὸς Αὐτὸν καὶ νὰ Τὸν πιστέψουν.

Σᾶς τιμοῦμε λοιπὸν πάντοτε γιατὶ δὲν σταματάτε ἀδιάκοπα νὰ πρεσβεύετε γιὰ τὴν ουτηρία τῶν ψυχῶν μας.

(Τὸ τροπάριο αὐτό πού ψάλλεται στὴν ἀκολουθία τῆς Λιτῆς στὴν μνήμη τῶν Ἅγιων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου τὸ ἔγραψε καὶ τὸ μελοποίησε ὁ Ἀραένιος ὁ ὑμνωδὸς ποὺ ἔζησε τὸν 9ον μ.Χ.. αἰώνα στὸ Βυζάντιο).

Οικονόμος Φίλ. Γουργουλιάτος

‘Ο ἀποπροσανατολισμὸς τοῦ Ἀφρικανικοῦ ἐγώ καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολή

«Ἐλεύθερος γάρ ὁν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἔδούλωσα
ἴνα τοὺς πλείονας κερδίσω»

(Α. Κορ. 9:10)

‘Ο ἀποπροσανατολισμὸς

Ἡ Ἀφρικὴ σήμερα είναι ὁ χῶρος διου γίνονται οι πιὸ δραστικὲς ζυμώσεις καὶ ἀλλαγές τοῦ πλανήτη μας. Οἱ ἀλλαγές αὐτὲς ἔκινον ἀπὸ τὸ πολιτικὸ πεδίο καὶ καλύπτουν δὲ τὸ φάσμα τῆς ζωῆς τῆς Ἀφρικῆς. Μποροῦμε χωρὶς ἐνδοιασμούς νὰ πούμε δὲτ εἶναι θεομικές ἀλλαγές ποὺ βάζουν σὰν στόχο τους νὰ μεταβάλλουν τὶς ρίζες. Νὰ μεταβάλλουν τὶς δομές. Ο κάτοικος τῆς Ἀφρικῆς ποὺ πρὶν 50 ή 40 ἀκόμη χρόνια ζοῦσε μέσα στὴν ἀδιάκοπη συνέχεια τῆς καθιερωμένης παραδοσιακῆς ζωῆς, βρίσκει τὸν ἑαυτό του νὰ κινεῖται σὲ χώρους ἀντιφατικούς. Οἱ μεταβολές ἔχουν χαρακτῆρα σαρωτικῆς καταγίδας. Τὸ ἄτομο δὲν γνωρίζει ποὺ ἀνήκει, στὶς παλιές του ρίζες ή στὰ καινούργια συστήματα. Δὲν γνωρίζει ἀν πρέπει ν' ἀνήκει σ' ἔνα ἀπὸ τὰ δύο. Δὲν γνωρίζει ἀν πρέπει ν' ἀνήκει κάπου.

Γάρ νὰ γίνουμε πιὸ συγκεκριμένοι μποροῦμε ν' ἀναφέρουμε ἐνδεικτικά μερικά ἀπὸ τὰ πεδία τῆς ἀβεβαιότητος :

α. Ἡ ὀργάνωση τῶν τρόπων ζωῆς.

Ἡ παραδοσιακὴ ἀφρικανικὴ ζωὴ είναι ὅργανωμένη πάνω στὸ σύστημα τῆς φυλῆς καὶ τῆς ἔκτεταμένης οἰκογενειακῆς μονάδας, διου πολλὰ ἀτομα συνδέονται μεταξὺ τους μὲ κάποιους ἀμεσους ή ἔμμεσους συγγενικούς δεσμούς. Ἡ ζωὴ τοῦ ἐνὸς ἔχει ἀπόδοτη σύνεση μὲ τῇ ζωὴ δὲλων τῶν ἀλλων. Κανεὶς δὲν εὔημερει καὶ δὲν πάσχει μόνος του. Εὐημερεῖ καὶ πάσχει μὲ δλη τῇ κοινωνική διάδα. «Ἄν σ' αὐτὸ τὸ σύστημα προσθέσουμε καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς σχετικῆς κοινοκτημοσύνης ποὺ ύπάρχουν στὴν κοινωνική αὐτὴ ὀργάνωση είναι εύκολο νὰ καταλάβουμε τὴν τεράστια διαφορὰ ποὺ ύπάρχει ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ σύστημα καὶ στὸ γνωστὸ σύστημα τῆς ὅργανωσεως τῆς ζωῆς τῶν κοινωνῶν τῆς Δύσης. Τὸ χάσιμο τῆς κοινωνικότητος, ἡ προβολὴ τοῦ ἀτομικοῦ ἐγώ, ἡ ἀνυπαρξία ισχυρῶν δεσμῶν κοινῆς πορείας, ποὺ ἐπικρατοῦν στὸ σύστημα τοῦ δυτικοῦ τύπου, είναι ἡ διαζευκτική λύση. Ὁ ἀφρικανός δὲν γνωρίζει ἀν είναι καλύτερα νὰ ἐνταχθεῖ στὸ σύστημα ποὺ τοῦ ἔξασφαλίζει «κατανάλωση» ή νὰ παραμείνει στὸ σύστημα ποὺ τοῦ ἔξασφαλίζει «κοινωνία».

β. Παράδοση καὶ πολιτισμός.

Ἡ ἔνταξη τῆς ἀφρικανικῆς κοινωνίας σὲ κάποιο «πολιτισμένο» σύστημα φέρει μαζύ τῆς καὶ τὴ σύγκρουση μὲ τὰ παραδοσιακὰ συστήματα πολιτισμοῦ. Ἡ τάση ποὺ ἐπικρατεῖ στοὺς «πολιτισμένους σωτῆρες» τῆς Ἀφρικῆς είναι τάση ἐπιβολῆς πολιτισμοῦ καὶ παραδόσεως σ' ἔνα χῶρο ποὺ κατά τὴ γνώμη τους δὲν ύπάρχουν παρόμοια στοιχεῖα. Είναι τάση μεταδόσεως κάτι νέου. Ἀγνοεῖται δὲλη ἡ πλούσια παράδοση καὶ ὁ πολιτισμός τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ Ἀφρικὴ δὲν είναι πρωτόγονη σὲ παράδοση, σὲ πολιτισμὸ ἀκόμη καὶ σὲ φιλοσοφία. Είναι πρωτόγονη στὰ μάτια τοῦ ἔνου, γιὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ δὲν συμπίπτουν μὲ τὸ δικό του τρόπο ζωῆς. Είναι τόσο «πρωτόγονη» στὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου τῆς Δύσης διὸ «πρωτόγονος» μπορεῖ νὰ είναι δὲ Ἑλληνας στὰ μάτια ἐνὸς Ἀμερικανοῦ ἐπειδὴ δὲν γνωρίζει νὰ χρησιμοποιεῖ τὸ ἀναψυκτικὸ «7 up».

Κι' δμως ὁ κάτοικος τῆς Ἀφρικῆς μπροστὰ στὸν καταιγίδα τῶν ἀλλαγῶν στέκεται ἀβέβαιος μὴ γνωρίζοντας σὲ ποιὸν πολιτισμὸν ἀνήκει.

γ. Πολιτικὸ σύστημα.

Σ' αὐτὸν τὸν τομέα ή ἀβεβαιότητα είναι ἀκόμη πιὸ ρευστή. Ὁ προβληματισμὸς κυριαρχεῖ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη σ' δὲλη σχεδὸν τὴν Ἀφρική. Ποιὸς εἶναι περισσότερον Ἀφρικανικός; ὁ δυτικός καπιταλισμός; ὁ ἀνατολικός κομμουνισμός; ὁ κινέζικος μαρξισμός; ὁ εὐρωπαϊκός σοσιαλισμός; ή ἡ δικτατορία τοῦ νοτιοαερικανικοῦ τύπου;

Ἡ Ἀφρικὴ ψάχνει γιὰ τὴν ταύτη τῆς ἀνάμεσα σ' δλα αὐτὰ τὰ συστήματα. Χύνει τὸ αἷμα της. Δίνει πολέμους. Είναι δμως βέβαιο δὲτ εἶναι δικό της. Ἡ Ἀφρικὴ δὲν γνωρίζει καὶ σ' αὐτὸν τὸν τομέα ποὺ ἀνήκει.

δ. Θρησκεία.

Ἡ πολυμορφία καὶ ἡ ἀβεβαιότητα ποὺ ἐπικρατοῦν στὰ ἀλλα πεδία ἐμφανίζονται μὲ ἰσχυρότερη ἐνταση στὸ πεδίο τῆς Θρησκευτικῆς ζωῆς. Ἡ Ἀφρικὴ δὲν ἔχει, βέβαια, εξεχάσει τὶς παραδοσιακές της θρησκείες. Ἡ ἀλλαγὴ δμως είναι μιὰ πραγματικότητα. Μιὰ ἀλλαγὴ πολύμορφη. Ἡ Ἀφρικὴ είναι μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς τῆς Ρώμης, τοὺς Ἀγγλικανούς τοῦ Λονδίνου, τοὺς Λουθηρανούς τῆς Γερμανίας, τοὺς Μεθοδιστές τῆς Ἀμερικῆς. Είναι ἀκόμη καὶ μὲ τὸ ἱσλάμ (ποὺ προχωρεῖ μὲ ρυθμὸ ποὺ δὲτ πρέπει νὰ προβληματίζει κάθε χριστιανικὴ συνείδηση). Πολλές φορές ή Ἀφρικὴ είναι μ' δλους καὶ μὲ κανένα. Ἡ μετάβαση ἀπὸ μιὰ πιστὴ στὸν ἄλλη γίνεται εύκολα καὶ τὰ κριτήρια είναι διάφορα. Ἡ Ἀφρικὴ ούτε καὶ σ' αὐτὸ τὸ πεδίο γνωρίζει ποὺ ἀνήκει.

Ὀπως γίνεται κατανοητό, δλοι οι παράγοντες τοὺς όποιους ἀναφέραμε δημιουργοῦν ἔνα ἀποπροσανατολισμὸ τοῦ Ἀφρικανικοῦ «ἐγώ». «Εναν ἀποπροσανατολισμὸ ποὺ τείνει νὰ κατευθύνει αὐτὸ τὸ «ἐγώ» σὲ ξαφνικές ἀλλαγές τρόπων ζωῆς ποὺ δὲν είναι δικοὶ του. Ο ἀφρικανός κινδυνεύει νὰ γίνει εύρωπας, ἀμερικανός, κινέζος, ρώσος.

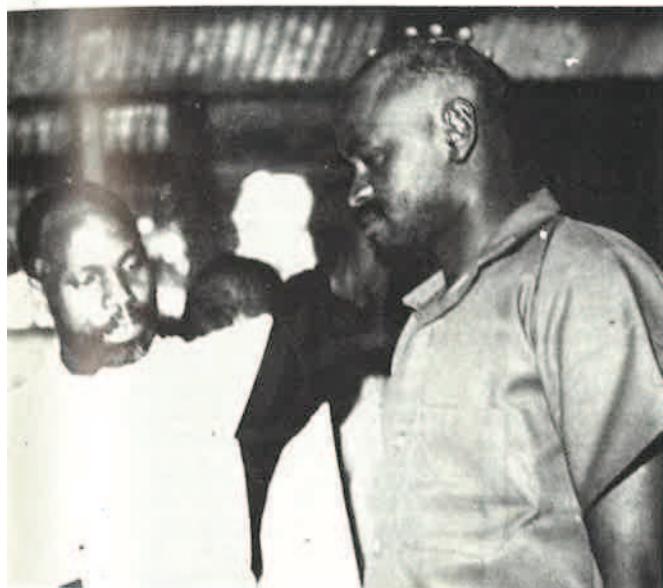
Ἡ Ἀφρικὴ καὶ ἀποδέχεται καὶ ἀντιδρᾶ. Καὶ ἐπωφελεῖται καὶ διαφωνεῖ. Δὲν είναι βέβαιο ποὺ κατευθύνεται. Ενα είναι βέβαιο: δὲτ ὁ ἀποπροσανατολισμὸς ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἄκαρη καὶ λανθασμένη ἐφαρμογὴ ξένων «πολιτισμῶν» τὴν ἐφερε στὸ κρίσιμο σημεῖο. Στὸ σημεῖο ποὺ πολλὰ μποροῦν νὰ χαθοῦν ἀλλὰ καὶ πολλὰ μποροῦν νὰ κερδηθοῦν.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Μεσα στὴν ἀλληλεπίδραση αὐτῶν τῶν δυνάμεων βρέθηκε καὶ ἡ Ὁρθοδοξία ἀπὸ τότε ποὺ ἀνέλαβε, ἔστω καὶ σὲ μικρὴ κλίμακα, ιεραποστολικὴ προσπάθεια στὴν Ἀφρική. Δὲν είμαστε τόσο ούτοποτές γιὰ νὰ πιστεύουμε δὲτ ἡ Ἀφρικὴ περίμενε τὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὴ δέχεται θριαμβευτικά. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει ἀκούσει τόσα πολλὰ τὰ τελευταῖα χρόνια. Δὲν ἔχει κάν προφθασει νὰ συνειδητοποιεῖται τὸ τὶ ἔχει ἀκούσει. Μιὰ ἀκόμη πίστη δὲν θὰ ἥταν τίποτε ἄλλο παρὰ «μία πίστη μέσα στὶς ἀλλες. Κι' δμως ή Ὁρθοδοξία, ἀν προσέξει, μπορεῖ νὰ μὴ μείνει, στὸ ἐπαρχιακὸ θὰ ἐλεγα, ἐπίπεδο τοῦ νὰ είναι «μία πίστη» ἀλλὰ νὰ γίνει τὸ στοιχεῖο ποὺ θὰ ζυμώσει βαθιὰ τὴν κοινωνία καὶ θὰ τὴν μεταμορφώνει χωρὶς νὰ τὴν ἀποπροσανατολίζει. Αὐτὸ είναι καὶ τὸ κρίσιμο σημεῖο. «Εκείνο ποὺ θ' ἀντέξει μέσα στὴ λαϊλαπτα τῆς Ἀφρικανικῆς ἀλλαγῆς θὰ είναι τὸ στοιχεῖο τοῦ «μὴ ἀποπροσανατολισμῶν». Θὰ μείνει, δὲτ ἀφήνει τὴν Ἀφρικὴ νὰ μένει Ἀφρική. «Οτι δὲν ἀλλάζει τὴ μορφὴ τῆς ζωῆς τῆς Ἀφρικῆς ἀλλὰ τὴ μεταμορφώνει βαθιὰ καὶ βαθιμαίᾳ χωρὶς πιέσεις καὶ ἐπιβολές. Θὰ μείνει, δὲτ μπορεῖ νὰ «σαρκωθεῖ» μέσα στὴν Ἀφρικὴ καὶ νὰ τὴν κάνει «καινή». Ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει

Έπαινετή δραστηριότητα Φιλλανδῶν Ἱεραποστόλων στὴν Κένυα

Σπήν μικρή Ἀρχιεπισκοπή τῆς Φιλλανδίας (άριθμει 60.000 πιστούς) παρουσιάζεται ζωηρὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Ἑξωτερικὴ Ἱεραποστολὴ. Ἡ ἀρχὴ ἔγινε τὸ 1970, ὅταν ὁ μαύρος Ἱερεὺς π. Ἡλίας ἀπὸ τὴν Οὐγ-

Ο Ἱερεὺς π. Ἐλευθέριος βαπτίζει.

τὰ ἔχεγγυα γιὰ ν' ἀντέξει στὴ δοκιμασία. Γνωρίζει νὰ παιρνεὶ «σάρκα» ἀπὸ τὸ περιβάλλον τῆς καὶ νὰ δίνει τὴ δική τῆς «ψυχὴ» τὴ παράδοσή τῆς, ποὺ μέσα στὴν ἀφρικανικὴ «σάρκα» μπορεῖ νὰ συνεχίσει τὴν πορεία τῆς. Κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ δοθεῖ ἔνη «σάρκα», ξένο περιβλήμα στὸ Χριστιανισμὸ τῆς Ἀφρικῆς εἶναι καταδικασμὲνη ν' ἀποπροσανατολίσει καὶ νὰ δημιουργήσει καὶ νούργιες ἀντιφάσεις. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ μυστικὸ ὥρθότερα τὸ «μυστήριο» τῆς πραγματικῆς ἀλλαγῆς : ἡ δυνατότητα τῆς περιχωρήσεως μέσα στὴ ζωὴ τοῦ ἄλλου καὶ δικὴ ἡ ἐπιβολὴ πάνω στὴ ζωὴ του. Κι' αὐτὸ ἐπειδὴ «ύποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλους κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι». (Α' Κορ. 9.27).

Κων. Στρατηγόπούλος

Βάπτισις στὴν Κένυα ἀπὸ τὸν Ἰθαγενῆ Ἑπίσκοπο Νιτρίας κ. Γεώργιο.

κάντα ἐπισκέφθηκε τὴν Φιλλανδία. Ἀπὸ τότε οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Φιλλανδίας ἔχουν στείλει οἰκονομικὴ βοήθεια στὴν Ἑκκλησία τῆς Οὐγκάντας. Πραγματόποιηθκαν καὶ ἐπισκέψεις τῶν Φιλλανδῶν στὴν Ἀφρική. Τὸν περασμένο Νοέμβριο ξεκίνησαν οἱ πρῶτοι Ἱεραπόστολοι γιὰ τὴν μαύρη Ἡπειρο. Ἐγκαταστάθηκαν στὴν Κένυα, ἐφ' ὅσον ἡ παραμονὴ τους στὴν Οὐγκάντα, λόγῳ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς χώρας, στάθηκε ἀδύνατη. Οἱ πρῶτες ἐργάτριες στὴ μεγάλη ἰδέα εἶναι οἱ δύο δασκάλες Μαρία Jitola καὶ Suna (Ζηναΐδα) Taulamo. Ἡ ἀδελφὴ Ζηναΐδα παρ' ὅλα τὰ 70 τῆς χρόνια εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ἡ πνοὴ τῆς Φιλλανδικῆς Ἑξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Βαρειά καρδιοπαθής, ἐργαζόταν ἀκούραστα στὴν Φιλλανδία ἐπισκέπτοντας ἐνορίες, γράφοντας, μαζεύοντας ὑλικὴ βοήθεια γιὰ τοὺς μαύρους ἀδελφούς. «Ο Θεὸς μὲ κρατάει στὴν ζωὴ γιὰ νὰ συνεχίσω τὴν Ἱεραποστολικὴ ἐργασία», λέει ἡ ἴδια. Τώρα ἡ ἀδελφὴ Ζηναΐδα ὠλοκλήρωσε τὴν προσφορὰ τῆς φεύγοντας ἡ ἴδια, μαζὺ μὲ τὴν ἀδελφὴ τῆς Μαρία, γιὰ νὰ ἀρχίσουν τὸ ἐργον στὴν Ἀφρική. Οἱ δύο ἡρωϊκές γυναῖκες μένουν στὸ χωριό Muguga ἔξω ἀπὸ τὸ Nairobi. Τὸ μικρὸ σπιτάκι τους τὸ ὀνομάζουν «Βηθανία». Λαμβάνουν μέρος σὲ συγκεντρώσεις ὥρθοδόξων μητέρων, ὁργανώνουν ἑορτές, ἐκπαίδευση γιὰ τοὺς μαύρους Ἱερεῖς καὶ γενικά συμμετέχουν σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ζωῆς τῆς περιοχῆς. Μοιράζουν ὑλικὴ βοήθεια, ποὺ οἱ Ἱεραποστολοί σύλλογοι στέλνουν ἀπὸ τὴν Φιλλανδία. Πολλές εἶναι οἱ πνευματικές καὶ ὑλικὲς ἀνάγκες τῶν μαύρων ἀδελφῶν καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Φιλλανδίας αἰσθάνονται τὴν ὑποχρέωση νὰ δίνουν χεῖρα βοηθείας, ἄν καὶ οἱ ἴδιοι εἶναι μία μικρὴ μειονότης στὴν χώρα τους καὶ πολλές φορές χρειάζονται οἱ ἴδιοι Ἑξωτερικὴ βοήθεια γιὰ νὰ πραγματόποιησουν οἰκοδομικές ἐργασίες κ.λ.π.

Ἡ σύσταση τῶν Φιλλανδῶν Ἱεραποστόλων εἶναι :

MARIA JITOLA

P. O. BOX 56629

NAIROBI KENYA

EAST - AFRICA

(Κατέχουν Ἀγγλικά & Γαλλικά)

X.Μοναχὴ

“Ολοι μποροῦμε

Δημ. Πουρνάρας

Λένε συχνά, λέμε έμεις οι ίδιοι, όταν γίνεται λόγος για
ένα φιλανθρωπικό έργο, γιά μιά πράξη πού κάνει νόημα
ούσιαστικό την έντολή του Χριστού.

‘Αγαπᾶτε ἀλλήλους :

Μακάρι νά είχα την εύχερεια, μά δέ μπορῶ. Δηλώνουμε
ἀδυναμία συμμετοχῆς. Και όχι μόνο αύτό, μετατοπίζουμε
αύπη την ύποχρέωση, τά βάρη, σε ἄλλους. ‘Ἄς δώσουν
ἐκεῖνοι πού ἔχουν, ἃς δώσουν οι πλούσιοι . . . Λέμε. Και
ὅσσα ἀφορᾶ αύτούς τούς δεύτερους, τούς πλούσιους
ἐννοῶ, ἃς κάνουν ὅτι θέλουν οι Χριστιανοί μὲ τὰ λεφτά
τους. ‘Ἄς δώσουν ἡ ἄς μὴ δώσουν. ‘Εμάς δὲ μᾶς πέφτει
λόγος. ‘Εμεῖς τὸν ἔσαυτόν μας ἃς κυττάξουμε. Νά δοῦμε
δηλαδή ἀν εἴμαστε εὐλικρινεῖς ὅταν λέμε, δὲν ἔχουμε.
Δὲν ἔχουμε πραγματικά ἡ εἰναὶ αύπη μιὰ φτηνὴ καὶ εὔκολη
δικαιολογία; Κι’ ἀν δὲν ἔχουμε μήπως ἀπό αὐτὸ τὸ
ύστερημά μας μποροῦμε, βγαίνει κάτι, νά δώσουμε; Και
στὸ ἔρωτῆμα αύτὸ δύοι, μά δύοι ἀνεξαιρέτως πρέπει,
νομίζω, νά ἀπαντήσουμε καταφατικά. Ναί, κάτι μποροῦμε
νά δώσουμε. ‘Αρκεῖ νά θέλουμε. Κι’ ἀν δὲν διαθέτουμε
μιὰ δραχμὴ ἔστω γιά τὸν τυφλὸ πού δλημερίς κάθεται στὴ
γωνιὰ τοῦ δρόμου, ἔχουμε νά ποῦμε ἔνα καλὸ λόγο, νά
δώσουμε ἔνα ροῦχο, νά κάνουμε λίγη συντροφιά, νά
προσφέρουμε λίγη βοήθεια σ’ ἔνα ἀνήμπορο νά ἀνασηκώ-
θῃ ἀπό τὸ κρεβάτι . . .

Οι σκέψεις αύτές, ἐπίκαιρα γιά ἄλλη μιὰ φορά, μοῦ
ἡρθαν στὸ νοῦ ὅταν στὸ Σύλλογο λάβαμε ἔνα γράμμα.
‘Ἐνα γράμμα διαφορετικό ἀπό πολλὰ ἄλλα ποὺ λαβαίνουμε
καθημερινά ἀπ’ δύο τὸν κόσμο. ‘Ἐνα γράμμα λιγότερο
πού ἔκανε τὰ μάτια μας νά γεμίσουν δάκρυα. ‘Αποστολεύς

του οἱ ἄρρωστοι τῶν θαλάμων 39 & 41 τοῦ Τζαϊλοφείου
Παραρτήματος τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων Ἀθηνῶν. Βαρειά
πονεμένοι ἀνθρώποι, ἀνήμποροι νά κινηθοῦν καὶ ἵσως νά
σηκωθοῦν χρόνια ἀπό τὸ κρεβάτι, βρῆκαν γιά ἄλλη μιὰ
φορά τὴν εύκαιρια νά ἑκδηλώσουν τὰ εύγενικά τους
αἰσθήματα, ν’ ἀποδείξουν τὸ Χριστιανικό τους πιστεύω
κατὰ τρόπο ἐντυπωσιακό. ‘Έκαναν –γράφουν– ἔρανο
μεταξύ τους καὶ τὰ χρήματα πού μάζεψαν δύο χιλιάδες
τριακόσιες πενήντα δραχμές στέλνουν γιά τὴν Ἐξωτερικὴ
Ιεραποστολή!

Τι μεγαλεῖο ψυχῆς !

Τι διμορφία καρδιᾶς !

Τὸ διαβάζεις ἐσύ δὲ γερός, τὸ ἀκοῦς ἐσύ δὲ δυνατός,
τὸ πληροφορεῖσαι ἐσύ δὲ οἰκειομικά εύκατάστατος καὶ
νοιώθεις μειονεκτικά στὴ σύγκρισή σου μ’ ἐκείνους. ‘Εσύ
πού κιοτεύεις στὴν πρώτη ἀντιξότητα παιρνεῖς θάρρος.
Και πάνω ἀπ’ δύοις ἔμεις οι παραλήπτες τῆς ἐπιστολῆς
καὶ τῆς προσφορᾶς τους. Δὲν βρίσκουμε λόγια κατάλληλα
νά τούς εὐχαριστήσουμε, νά τούς ποῦμε πόσο είμαστε
ύποχρεωμένοι. Πόσο μᾶς κάνανε καλό. Μᾶς ἔδειξαν τὸ
δρόμο τῆς θυσίας. Γιατὶ ή προσφορά τους παιρνεῖ τὴν
μορφὴ ἀνεκτιμήτου θησαυροῦ. Και ή δικῇ μας «φτωχὴ»
ἀνταπόδοση; Τι δύο; Προσευχόμαστε δὲ Κύριος νά
τοὺς δίνει κουράγιο στὸν καθημερινὸ Γολγοθᾶ τους πού
δηγεῖ στὴν αἰώνια σωτηρία, στὴν ἀπολύτρωση . . .

Και γιά ἄλλη μιὰ φορά πολὺ συγκινημένοι καὶ ἀπό τὴ
θέση αύπη μέσα ἀπό τὴν καρδιά μας τοὺς λέμε :
‘Αγαπημένοι μας ἀδελφοί, Σᾶς εὐχαριστοῦμε, σᾶς εὐχα-
ριστοῦμε θερμά.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κος Κων. Τσάφος σέ μια όμιλα του κατά τήν διάρκειαν γεύματος, πού παρέθεσε στά μέλη της διαρκούς Ιερᾶς Συνόδου, τήν Κυριακή της Ορθοδοξίας, άναφερθείς στήν Ιεραποστολή μεταξύ άλλων επίει και τὰ ἔχῆς :

„... Θὰ ἐπερεπε ἐπίσης νὰ σημειώσω διὰ αἱ Ὁρθόδοξοὶ Ἐκκλησίαι, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀσκήσουν οἰασδήποτε μορφῆς προστηλισμόν, ἀκόμη εἰς χώρας μακρυνάς, βλέπουν ἀνθρώπους, ἄλλους ἀπλούς καὶ ἄλλους σοφούς νὰ προσέρχωνται πρὸς αὐτάς καὶ νὰ ἐνστερνίζωνται τὸ Ὁρθόδοξον δόγμα. Τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ μεταφυσικὸν βάθος τοῦ λειτουργικοῦ καὶ εἰς τὸ κάλλος τοῦ λόγου τῆς Ἐκκλησίας μας.“

Παρόμοιες σκέψεις περιήχοντο στὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Ιεραποστολικοῦ κλιμακίου τῆς Κανάγκα ποὺ εἶχαμε δημοσιεύσει στὸ προηγούμενο τεῦχος μας. Αναμφίβολα αὐτές εἶναι οἱ ἀρχές δλῶν δῶν ἐργάζονται γιὰ τὴν Ὁρθόδοξην Ιεραποστολήν, δηπαρ πολὺ εὔστοχα ἐτόνισε ὁ εὔσεβής καὶ φιλόσοφος κ. Πρόεδρος.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ «ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» ΤΟΥ Π.Σ.Ε. ΣΤΟ ΦΑΝΑΡΙ.

Τὸν Μάρτιο ἐπεισέφθηκε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο, ἐκτελώντας ἀπόστολὴν ποὺ τοῦ εἶχε ἀνάθεσει ἡ ἐπιτροπὴ «Ιεραποστολὴ καὶ Εὐαγγελισμός» τοῦ Π.Σ.Ε., ὁ Ρουμάνος Θεολόγος καθηγητῆς π. Ιωάν. Μπρία μὲ σκοπὸν δπως παρουσιάση στὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη κ.κ. Δημήτριον τὰ ὑπὸ προετοιμασίαν προγράμματα τῆς παραπάνω ἐπιτροπῆς.

Αὐτά εἶναι : Ἡ Παγκόσμια Διάσκεψις γιὰ τὴν Ιεραποστολὴν ποὺ πρόκειται νὰ συνέλθῃ τὸ 1980 μὲ τὸ γενικό τίτλο «Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου» καὶ τὰ δύο Ὁρθόδοξα Ιεραποστολικά Σεμινάρια τοῦ 1979, τὰ δποῖα θὰ περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὸ θέμα : «Ἡ εὐθύνη τοῦ ιερέως γιὰ τὴν Ιεραποστολικὴ ἐκπαίδευσι τῆς ἐνορίας καὶ ἡ θέση τοῦ μοναστικοῦ βίου στὰ πλαίσια τῆς Ιεραποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας».

Ο π. Μπρία ἔγινε δεκτός ἀπὸ τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη. Εἶχε συνομιλίες καὶ μὲ τὰ μέλη τῆς ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μύρων κ. Χρυσόστομον ἀρμόδιας ἐπὶ τῶν Διαχριστιανικῶν ζητημάτων· Ἐπιτροπῆς τοῦ Πατριαρχείου.

ΜΙΑ ΜΟΝΑΧΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Βρίσκεται στὴν Ἐλλάδα ἡ ἀδελφὴ Γαβριηλία, μοναχὴ Ιεραπόστολος ποὺ χρόνια τώρα ἐργάζεται ίκανονοποιητικά στὶς Ἰνδίες.

Ἡ ἀδελφὴ Γαβριηλία εἶναι σήμερα περίπου 70 ἔτῶν. Κατάγεται ἀπὸ τὴν

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ

‘Ο π. Ἐλευθέριος Σγολόμβης μὲ τοὺς τροφίμους τοῦ Γηροκομείου.

Κωνσταντινούπολη καὶ ἐσπούδασε Ὁρθοπεδικὴ στὴν Ἀγγλίᾳ.

Ἐργάστηκε γιὰ λίγα χρόνια στὴν Ἀθήνα καὶ μετὰ τὸν θάνατο τῆς μητέρας τῆς πῆρε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀφιερώσῃ τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς τῆς κοντά στοὺς πονεμένους συνανθρώπους τῆς.

Σὲ ἡλικία περίπου 50 ἔτῶν ἔγινε μοναχὴ. Γιὰ ἑπτά (7) διλόκληρα χρόνια ἔμεινε στὶς Ἰνδίες προσφέροντας τὶς ὑπηρεσίες τῆς στοὺς ἀσθενεῖς πρὸ τοῦ καταφεύγουν στὰ Βουδιστικὰ Μοναστήρια ἢ ναούς γιὰ νὰ θεραπευθοῦν ἢ γιὰ νὰ πεθάνουν.

Ἐκατοντάδες εἶναι οἱ ψυχές ποὺ βρήκαν λίγη ἀνακούφισις ἀπὸ τὸν πόνο, χάρις στὶς συνεχεῖς φροντίδες τῆς ἀδελφῆς.

Ἐμεινει κατὰ διαστήματα στὰ Ιεροσόλυμα, ἐργάστηκε Ιεραποστολικὰ γιὰ ἓν χρόνο στὸ Ναΐρομπι τῆς KENYA. Περιοδεύει ἀκόμη πολλές πολιτείες ἢ χώρες τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Αμερι-

Στὴ μέση ἡ ἀδελφὴ Γαβριηλία.

κῆς.

Ἐυχόμαστε στὸ Κύριο νὰ τὴν ἐνισχύῃ, τὸ δὲ παράδειγμά της νὰ βρῇ μιμητές γιὰ τὴν σωτηρία πολλῶν ψυχῶν.

ΝΕΑ ΕΝΟΡΙΑ ΚΑΙ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΤΟ ΛΟΥΜΠΟΥΜΠΑΣΙ

Μὲ σταθερὸ δῆλο συνεχίζει στὸ Λουμπούμπασι τὴν ιεραποστολικὴ προσφορὰ του ὁ π. Ἐλευθέριος Σγολόμβης. Η δύμα διὰ τῶν πιστῶν ποὺ ἔχει συγκεντρώσει, ἀναπτύσσει ἐπανεπτὴ δραστηρότητα. Πρόσφατα συστήμηκε ἔνα μικρὸ γηροκομεῖο στὴν περιοχὴ Καρπιέ τοῦ Λουμπούμπασι καὶ ιδρύθηκε Ὁρθόδοξη ἐνορία τοῦ Ἅγιου Στεφάνου, γιὰ τὴν ἐξυπρέπητα τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν Ιθαγενῶν. Ἡ πρεσβυτέρα Κα Βικτωρία Σγολόμβη πρωτοστατεῖ σὲ ἔργα ἀγάπης καὶ βοηθείας θετικά κάθε προσπάθεια ποὺ καταβάλλεται γιὰ τὴν διάδοσι τοῦ Εὐαγγελίου ἀποσπῶντας τὴν ἐκτίμησι καὶ τὴν ἀγάπη τῶν Ιθαγενῶν.

ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στὴ σύγχρονη Κορεατικὴ γλώσσα ἐξέδοθησαν τελευταῖς ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ιεραποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Σεούλ τὰ ἔχῆς ἔντυπα :

- Ἐγκόλπιον Θείας Λειτουργίας τοῦ Ἅγιου Ιωάννου Χρυσοστόμου.
- Προσευχητάριον.
- «Ἡμερολόγιον - Εορτολόγιον 1978» ἀφιερωμένο εἰς τὴν Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας.
- Τὰ πέντε εἰκονογραφημένα τεύχη τῆς σειρᾶς τῆς Ἅπ. Διακονίας «Ἡ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΣΑΣ ΠΑΙΔΑΚΙΑ».
- Τὰ ξεδιαστικά τοῦ Ἐγκόλπιου

VEDA

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Ε. ΜΠΟΥΡΜΠΑΧΑΚΗ

Ο ιερομ. π. Σεραφείμ Παρχαρίδης με συνεργάτες του ιεραποστολικού έργου στο Κολβέζι.

Θείας Λειτουργίας έκαλυψε τό Διορθόδοξον Κέντρον «ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ».

Τό «ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ» έξεδόθη με προσφορά τής «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ» Καλαμάτας. Και τό «Ημερολόγιον Εορτολόγιον 1978» είναι προσφορά τοῦ Συλλόγου μας.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΤΟ ΜΑΡΟΚΟ.

Τόν Φεβρουάριο έγινε στήν Καζαμπλάκα ή πρώτη συγκέντρωση τοῦ Συμβουλίου τῶν Χριστιανικῶν Εκκλησιῶν τοῦ Μαρόκου, πού συστάθηκε γιά νά άσχοληθῇ μὲ προβλήματα πού ἐνδιαφέρουν τήν ζωή καὶ τήν μαρτυρία τῶν Χριστιανικῶν κοινοτήτων καὶ πού ήταν τό άποτέλεσμα μᾶς κοινῆς οἰκουμενικῆς πορείας.

Παρευρέθησαν ἀντιπρόσωποι από τέσσερες Εκκλησίες :

Τής Ορθόδοξου Εκκλησίας (Πατριαρχεία Αλεξανδρείας καὶ Μόσχας).

Τής Καθολικῆς Εκκλησίας, τής Αγγλικανικῆς Εκκλησίας καὶ τής Εὐαγγελικῆς Εκκλησίας τοῦ Μαρόκου.

Η Ορθόδοξη κοινότητα τοῦ Rabat γιόρτασε τά 50 χρόνια τῆς. Στήν γιορτή παρευρέθηκε δη Μητροπολίτης Νικόδημος τοῦ Λένιγκραντ, έξαρχος τοῦ Πατρα,

μος τοῦ Λένιγκραντ, έξαρχος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας στὸν όποιο άνηκει κανονικά αὐτή ή κοινότητα πού ίδρυθηκε τό 1927 από Ρώσους πρόσφυγες. Η θεία Λειτουργία έγινε στά Σλαβικά, στά

Έλληνικά καὶ στά Γαλλικά.

Ἐκτός από τήν κοινότητα τοῦ Rabat, ή Ορθόδοξη Εκκλησία έχει ἐπίσης μία κοινότητα στή Καζαμπλάκα πού άνηκει στήν «Ελληνα Μητροπολίτη τῆς Carthage τοῦ Πατριαρχείου Αλεξανδρείας.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΣΤΗΝ KENYA;

Οι συνθῆκες πού ἐπικρατοῦν στήν Ανατολική Αφρική δέν είναι εύχαριστες. Οι χίλιαδες Ορθόδοξοι έχουν ἐγκαταληφθεῖ ἐδῶ καὶ ἀρκετά χρόνια. «Ενα ώραιότατο κτιριακό συγκρότημα πού κατασκευάστηκε από τήν ἀείμνηστον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο Γ. γιά νά καταστῆ πνευματικό κέντρο τῆς περιοχῆς, ως Εκκλησιαστικό Φροντιστήριο ἀν καθ' ὅλα ἔτοιμο νά λειτουργήσῃ παραμένει κλειστό.

Διερωτώμεθα τί συμβαίνει καὶ δέν ἀνταπύσεται ιεραποστολική δραστηριότητα από τήν Ι. Μητρόπολι Ειρηνουπόλεως; Γιατί δέν παραπρετεῖται προσέλευση ιεραποστόλων πού είναι τόσο ἀναγκαῖοι γιά τούς θιαγενεῖς; Γιατί οι ἐλάχιστοι πού ύπηρχαν ἐγκατέλειψαν ἔνας ένας τήν Κένυα; Μόνο μερικές γυναικες ἀφοσιωμένες πού δέν έχουν διοικητική ἔξαρτηση από τήν έκει Μητρόπολι παραμένουν καὶ ἀγωνίζονται γιά νά κρατηθῆ διατάξεις είναι δυνατόν,

Οι τρεῖς θιαγενεῖς Επίσκοποι καὶ οι δεκάδες κληρικοί ἀπογοητεύμενοι από τήν αύξανόμενο μαρασμό κινούνται γιά τήν δημιουργία αύτοκεφάλου Εθνικῆς Εκκλησίας. Ζωηρά ἐπιθυμία τῶν εὐσεβῶν

πιστῶν είναι ἡ ἀναζωπύρωσις τῆς ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητος καὶ τό Πατριαρχείο Αλεξανδρείας πού έχει τήν εύθυνη καλεῖται ν' ἀνταποκριθῇ στήσιστορικές ἀνάγκες τῆς Αφρικῆς καὶ νά δειξῃ ιδιαίτερη στοργή στούς λαούς πού ποθούν τήν Ορθόδοξη πριν είναι πολὺ ἄργα.

Προσευχόμεθα δ Θεός νά δηγηστή τά πράγματα στήν ἐπιθυμητή ἐξέλιξη πού ἀπαιτεῖ ἡ σπουδαιότητα τοῦ Ιεραποστολικοῦ ἔργου.

TANZANIA

Από γράμμα τοῦ καθηγητοῦ Sosthene Kilonga πού λάβαμε πρόσφατα από τό Bukoba τῆς Tanzanias πληροφορούμεθα διτί σήμερα ὑπάρχουν στήν Τανζανία ἄνω τῶν 10.000 Ορθόδοξοι. «Έχουν ἔνα Ιερέα, τριάντα ἑπτά (37) κατηχητές καὶ ἑπτά (7) Εκκλησίες. Ζητοῦν δέ τήν βοηθεία μας σέ προσευχή καὶ διηπόπτες ἄλλο θά μπορούσε ν' αὔξηση καὶ νά βοηθήσῃ τήν νεοσύνταπη αύτή Ορθόδοξη κοινότητα.

Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΚΟΛΒΕΖΙ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΜΑΧΕΣ

Αύτη τή στιγμή πού τό περιοδικό μας είναι στό τυπογραφεῖο, μόλις μᾶς παρέχεται ἡ δυνατότητα νά γράψουμε λίγες γραμμές γιά τήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε στό Ζαΐρ μετά τά τελευταία πολεμικά γεγονότα στήν Επαρχία Σάμπα, πού οι πολυπληθεῖς φίλοι τῆς Ιεραποστολῆς παρηκολούθησαν μὲ ζωηρή συγκίνηση ὅπως διεπιστώσαμε από τά πολλά τηλεφωνήματα πού δεχθήκαμε από δύλα τά σημεία τῆς Ελλάδος.

Στό Κολβέζι πού τά συμφέροντα τῶν μεγάλων συγκρούονται καὶ τό δόποιον ὡς γνωστὸν ὑπῆρξε ἐπίκεντρο τῶν ἐπιχειρήσεων, τό Ιεραποστολικό κλιμάκιο τοῦ πατρός Αμφιλοχίου Τσούκου, ύποχρεώθηκε από τά στρατεύματα πού ἀνακατέλαβαν τήν πόλι, νά ἐγκαταλείψῃ τήν περιοχή καθώς ἐπίσης καὶ δύλοι οι λευκοί καὶ οι εἶνες Ιεραποστολές, γιά λόγους ἀσφαλείας.

Ο ιερομ. π. Σεραφείμ Παρχαρίδης είναι δη μόνος πού τραυματίσθηκε έλαφρώς από ἔκρηξη δύλου, πού ἐπλήξε τό κτίριον τῆς Ιεραποστολῆς καὶ ηδη ἐπέστρεψε στήν Ελλάδα μαζί μὲ τήν ἀδελφήν Αναστασία Πέξου. Τό Ιεραποστολικό κλιμάκιο τοῦ πατρός Χαρίτωνος Πνευματικά πού ἐδρεύει στήν πόλι Κανάνγκα τής Επαρχίας Κασάτι τοῦ Ζαΐρ, συνεχίζει γόνιμα τό έργο του καὶ ούδενα κίνδυνο διατρέχει, καθ' ὅσον ἀπέχει ἀρκετά μακριά από τήν περιοχή τῶν μαχῶν.

Άς ἐντείνωμε δύλοι τίς προσευχές μας νά ἐπικρατήσῃ ἡ ειρήνη πού έχει διασαλευθῆ σ' αύτήν τήν χώρα, ὅπου οι Ορθόδοξοι Ιεραπόστολοι έχουν θέσει τή θεία ἀποστολή πάνω ἀπό τή ζωή τους καὶ έχουν ἀφοσιωθῆ γιά τή διάδοση τῆς πίστεώς μας, στούς μακράν τοῦ Χριστοῦ ἀδελφούς, ἐκδηλώνοντας τήν ἀγάπη τους γι' αύτούς.

